ЗАХОДНЕБЕЛАРУСКАЯ ГРАМАДЗКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ЗАСНАВАНА Ў 1920 г.

ПАГОНЯ

№ 47 (146) 15 - 21 сьнежня 1995 г. Кошт 600 рублёў

ШТО ЗЬНІКНЕ ЎСЬЛЕД ЗА СЬМЯТАНАЙ? - ст. 3.

ЗЛОТЫ ЗАМЕНІЦЬ ДОЛАР? - ст. 4.

"КАМУНАЛЬНІК" ПАЕДЗЕ Ў ПАРЫЖ! - ст. 8.

ПРАГРАМА ТЭЛЕБАЧАНЬНЯ НА ТЫДЗЕНЬ: Менск - Варшава - Масква - Санкт-Пецярбург.

ВЯРХОЎНЫ САВЕТ У ВЫНІКУ II ТУРУ ВЫБАРАЎ 10 СЬНЕЖНЯ АБРАНЫ. ГОРАДНЯ НЯ МАЕ Ў ІМ НІВОДНАГА ПРАДСТАЎНІКА.

Вынікі II туру паўторных выбараў дэпутатаў Вярхоўнага Савету Рэспублікі Беларусь

Назва і нумар выбарчай акругі	% прын. удзел у галасав.	Прозьвішча кандыдата	Галасавала			
			за		супраць	
			кольк.	%	кольк.	%
Гарадзенская-Болдзінская 121	50,04	С.Гараеў	6632	42,0 1	9044	57,29
		Г.Осіпава	6134	38,85	9542	60,44
Гарадзенская-Горкаўская N 12 2	44,11	В.Бурбіцкі	6093	42,5	8156	56,89
		С.Мальчык	6445	44,96	7804	54,44
Гарадзенская-Дзяржынская N 123	45,43	Ч.Беляўск і	7352	52,18	6607	46,89
		В.Задаля	4714	33,46	9245	65,62
Гарадзенская-Пралетарская N 124	41,6	К.Жынь	4846	32,9	9675	65,9
		А.Танкевіч	7834	53,3	6687	45,5
Гарадзенская-Прынёманская N 125	42,7	М.Маркевіч	6302	45,1	7528	53,9
		В.Жукава	5482	39,2	8348	59,7
Гарадзенская-Сувораўская N 126	39,3	І.Нячай	4519	36,1	7839	62,7
		Л.Школьнік	5446	43,5	6912	55,3
Гарадзенская сельская N 127	51,7	В.Ражко	11452	71,4	3371	21,02
Лідзкая-Чырвона-армейская N 133	54,1	Я.Енка	1082	56,6	7988	41,8
		С.Лазарэві ч	5880	30,7	12929	67,6
Лідзкая-Камса-мольская N 134	46,1	С.Суднік	6201	38,5	9492	58,3
		П.Ярошка	7849	48,2	7914	48,6
Слонімская-Савецкая N 140	57,9	М.Дмухоўскі	9669	54,9	7934	45,1
		А.Якімовіч	5348	30,4	12255	69,6
Астрынская N 145	73,85	С.Домаш	12318	72,6	4622	27,2
		А.Снапкоў	2978	17,5	13962	82,3
Па вобласьці	48,7%					

Як бачым, большасьць жыхароў Гарадзеншчыны ў чарговы раз выбары праігнаравала. Не пашкадавалі яны ні чарговых соцень мільярдаў рублёў, якія фактычна змарнаваны, не пабаяліся прамога прэзідэнцкага праўленьня... Словам, засталіся пры сваіх інтарэсах.

Зыходзячы з вынікаў галасаваньня, можна з упэўненасьцю сьцьвярджаць, што, па прафесійнай прыкмеце, выбаршчыкі найбольш шануюць дактароў і міліцыянераў. Палітычныя сімпатыі прыблізна пароўну на баку кандыдатаў Народнага Фронту і камуністаў (за першых у асноўным галасавалі людзі ва ўзросьце да 45 гадоў, за апошніх - звыш 45). У сярэднім, пятая частка (ад 10 да 28%) тых, хто прыйшоў да выбарчых скрынак галасавала супраць усіх.

З гэтага вынікае, што ў Смаргоні, Слоніме, Лідзе і Горадні паўнамоцнай і легітымнай савецкай улады на ўзроўні гарадоў і вобласьці больш не існуе. Горадня, акрамя таго, ня мае ніводнага прадстаўніка ў Вярхоўным Савеце.

Ужо сёньня можна канстатаваць чым падобная раскладка абернецца заўтра. Па-першае, людзі засталіся сам насам з «вертыкальлю» -кантрольныя функцыі за дзейнасьцю апошніх спаўняць няма каму. Па-другое, пры «дзяльбе» дзяржаўнага бюджэту найбольш абдзеленымі, відавочна, застануцца тыя рэгіёны, якім усё «да лямпачкі». Па трэцяе, у будучых законах інтарэсы і сьпецыфіка рэгіёну (поліканфесійнасьць, блізасьць мяжы і г.д.) застанецца «па-за бортам».

Разам з тым, Вярхоўны Савет абраны. Ужо адно гэта дазваляе цяпліцца хоць нейкай надзеі на лепшую будучыню. З чым вас усіх і віншуем!

Другі тур паўторных выбараў праходзіў у 119 выбарчых акругах. Выбары адбыліся ў 76, абрана 59 дэпутатаў. Па Брэсцкай вобласьці прагаласавала 56,7% выбаршчыкаў, Віцебскай - 48,2, Гомельскай - 56,4, Гарадзенскай - 48,6, Магілёўскай - 57,8, Менскай - 54,5 працэнтаў. Па гораду Менску прыйшло да выбарчых урнаў 48,9 працэнта. Усяго працэнт яўкі выбаршчыкаў на другі тур паўторных парламанцкіх выбараў складае 52,4 працэнта.

Сярод абраных - 31 беспартыйны і 28 партыйных. Па партыйнай прыналежнасьці дэпутаты разьмеркаваліся наступным чынам: лідыруюць камуністы - 10 мандатаў, Аб'яднаная Дэмакратычная партыя - 4, Грамадзянская Партыя - 2, Партыя Народнай Згоды - 5, Партыя Агульнабеларускага адзінства і згоды - 2, Сацыяльна-спартыўная партыя - 1, Беларуская партыя працы - 1, Экалагічная партыя - 1, Беларуская Народная Партыя - 1, Беларуская Сацыял-Дэмакратычная Грамада - 1.

Па абласьцях: У Брэсцкай вобласьці пасьля першага туру паўторных выбараў незапоўненых было 16 акругаў, 10 сьнежня выбары адбыліся ў 13 акругах, абрана - 8 дэпутатаў. У Віцебскай вобласьці выбары праходзілі ў 11 акругах, у 7 адбыліся, абрана 5 дэпутатаў. У Гомельскай вобласьці праходзілі выбары ў 14 акругах, у 11 адбыліся, абрана 8 дэпутатаў. У Гарадзенскай вобласьці выбары праходзілі ў 11 акругах, адбыліся ў 5, абрана 4 дэпутаты. У Магілёўскай вобласьці выбары праходзілі ў 14 акругах, адбыліся ў 13, абрана 9 дэпутатаў. У Менскай вобласьці выбары праходзілі ў 14 акругах, адбыліся ў 11, абрана 10 дэпутатаў. У Менску выбары праходзілі ў 39 акругах, адбыліся ў 16, абрана 15 дэпутатаў.

Такім чынам, парламант у Беларусі абраны. Усяго ў Вярхоўным Савеце з улікам вясеньніх выбараў налічваецца 198 дэпутатаў. Разьмеркаваньне дэпутацкіх месцаў па асноўных партыях: прадстаўнікі ПКБ - 42; Аграрнай партыі - 34; Аб'яднанай Грамадзянскай Партыі - 7; Партыі Народнай Згоды - 8; саюзьнікі ПНЗ па блоку Сацыл-Дэмакратычны Саюз -беларуская Сацыял-Дэмакратычная Грамада -2, Партыя Агульнабеларускага адзінства і згоды - 2.

Прадстаўнікоў ад БНФ у Вярхоўным Савеце 13 скліканьня пакуль няма. Вакантнымі застаюцца яшчэ 62 месцы ў парламаньце.

СІМ

Дзякуй усім, хто падтрымаў нашыя кандыдатуры на выбарах у Вярхоўны Савет. Жыве Беларусь!

Станіслаў Суднік, Сяргей Мальчык, Сяргей Лазарэвіч, Аляксей Якімовіч, Кастусь Жынь, Валеры Задаля, Мікола Маркевіч.

ПАДРАБЯЗНАСЬЦІ ТРАГІЧНАГА ЗДАРЭНЬНЯ ВЫСЬВЯТЛЯЮЦЦА

Пазаўчора, 13 сьнежня, адбылося пахаваньне начальніка Ўпраўленьня аховы здароўя аблвыканкаму сп.Уладзіміра Белазерцава.

Падрабязнасьці здарэньня ахутаныя цемрай патаемнасьці. Учора, у тэлефоннай размове з карэспандэнтам «Пагоні», пракурор вобласьці сп.Цярэшчанка сказаў, што ў пракуратуры няма яшчэ нават заключэньня экспертаў аб прычыне сьмерці сп.Белазерцава. Як вядома, яго труп быў знойдзены а 3-й гадзіне ночы ў двары будынку аблвыканкаму. Па папярэдніх дадзеных гэта было самазабойства, матывы якога высьвятляюцца. Аднак ужо зараз узьнікаюць некаторыя пытаньні. Так, з крыніц, заслугоўваючых даверу, стала вядома, што ў той трагічны вечар сп.Белазерцаў з жонкай зьбіраўся на дзень нараджэньня. Не дачакаўшыся мужа, жонка падняла трывогу. Увайшоўшыя ў службовы кабінет на сёмым паверсе людзі адразу адчулі холад ад расчыненага акна...

Што прымусіла чалавека раптоўна вырашыць разьвітацца з жыцьцём? Дый ці было гэта самагубства? Магчыма, пра гэта зможа адказаць зьмест лістоў, па некаторых зьвестках, пакінутых на адрас старшыні аблвыканкаму, калег па працы і сям'і...

Рэдакцыя «Пагоні» прыносіць свае спачуваньні родным і блізкім нябожчыка.

В.ДРЭМА.

БУРЖУІ НОВЫЯ, А РАБЧЫКІ ЎСЁ ТЫЯ Ж

Адгаманіла выбарчая кампанія, а на слупах і тэлефонных апаратах засталіся паперкі з самымі разнастайнымі заклікамі. Сярод іх і чарговыя пагрозы «Очищения». Радкі Маякоўскага раяць буржуям есьці рабчыкаў і ананасы, а словы славутай некалі песьні клічуць на барацьбу. Цікавыя радкі. Тым больш, што друкар - «ачышчэнец» паленаваўся растлумачыць, каго ён меў на ўвазе пад буржуямі, з якімі трэба змагацца. Мабыць, гэта былыя камуністы, што скралі ўсё, што толькі было магчыма, а цяпер прымушаюць галодны народ прыгадваць савецкія часы, як райскі завулак гісторыі? Старая песьня. Але жыцьцё не стаіць на месцы. І чамусьці вядомая з дзяцінства мелодыя выклікае зусім новыя словы:

Устань, Краіна Вольная!
Прымі няроўны бой
З калонай пятай чорнаю,
Са здрадаю жывой.

Імперыі агромністай
Абрабаваць ня дай
Зямлю сваю цудоўную,
Наш непаўторны край...

Глеб КАЎБАСІНСКІ.

ПРАЦЯГВАЕЦЦА ПАДПІСНАЯ КАМПАНІЯ!

На **"ПАГОНЮ"** Вы можаце падпісацца ў любым аддзяленьні сувязі. Кошт падпіскі на паўгоддзе - 48 тысяч рублёў, на квартал - 24 тысячы, на месяц - 8 тысяч рублёў.

Не адкладвайце на заўтра тое, што можна зрабіць сёньня!

ф.сп-1

Міністэрства сувязі Беларусі
"Белсаюздрук"

АБАНЭМЭНТ на газэту 63124

ПАГОНЯ

Колькасьць камплектаў 1

на 1995 год па месяцах:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
X	X	X	X	X	X						

Куды ____ (паштовы індэкс) ____ (адрас)

Каму ____ (прозьвішча, ініцыялы)

ПВ | Месца | літэр

ДАСТАВАЧНАЯ КАРТКА на газэту 63124

ПАГОНЯ

Кошт	падпіскі	48000 руб.	Колькасьць камплектаў	1
	пера-адрасоўкі	руб.		

на 1995 год па месяцах

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
X	X	X	X	X	X						

Куды ____ (паштовы індэкс) ____ (адрас)

Каму ____ (прозьвішча, ініцыялы)

ЗАЯВА

Перыяд нацыянальнай ганьбы перажывалі ня толькі беларусы. Нейкі паранаідальны абсурд запоўніў усю нашу дзяржаўную палітыку і грамадзкія дачыненьні. Аднак у кожнага народа, які ў кожнага чалавека, своя мяжа цярпеньня.

Мая мяжа цярпеньня пяройдзена даўно. Сьвятое ніколі ня кідаюць пад ногі сьвіньням і не дазваляюць таптаць. На шматпакутнай Беларусі, некалі спаленай і здратаванай гітлераўцамі, знайшоўся чалавек, які праз 50 гадоў пасьля вайны адкрыта пачаў усхваляць Гітлера. Гэта той чалавек, якога выбралі за прэзідэнта Беларусі ў першую чаргу тыя людзі, што пацярпелі ад вайны. Вось што ён сказаў:

«Не всё только плохое связано в Германии и с известным Адольфом Гитлером. Он перечеркнул всё хорошее, что он сделал в Германии, всей внешней политикой... Ведь немецкий порядок формировался веками. При Гитлере это формирование достигло наивысшей точки. Это то, что соответствует нашему пониманию президентской республики и роли в ней президента».

Удумайцеся: «это то, что соответствует нашему пониманию...» Агідна і гадка.

Гітлераўскі парадак і «известного» Адольфа Гітлера ўхваляе той чалавек, па волі якога ў травені гэтага года перад выбарамі быў зроблены і двойчы паказаны па тэлебачаньні ілжывы фільм «Нянавісьць. Дзеці хлусьні», дзе нізка паклёпнічалі на мяне, хлусьліва параўноўваючы з фашыстамі.

Вы, спадар Лукашэнка, што ўхваляе Гітлера, ня варты аднаго воласа з галавы майго бацькі, які загінуў пад Катавіцамі ў барацьбе з гітлераўцамі, вы ня варты аднаго ўздыху майго дзядзькі, што прайшоў з 1941-га ўсю вайну ў танку «КВ» і згарэў у ім 9 лютага 1945 года пад Мэркіш Фрыдлянд ва Усходняй Прусіі. Калі б яны ўсталі - яны б вам паказалі Гітлера.

У тысячах беларускіх сем'яў яшчэ жыве дух загінуўшага мужа, бацькі і сьвятая памяць пра іх. Знайшоўся чалавек, які наплюваў на гэтую памяць.

Я зьвяртаюся да адукаваных людзей Беларусі, да тых, хто здольны нешта разумець, рабіць высновы з нацыянальнай і сусьветнай гісторыі. Я пра гэта пісаў і казаў неадназарова: Беларусь пад пагрозай усталяваньня дыктатуры, прытым надзвычай дурной дыктатуры, якая маральна зганьбіць нас на цэлыя пакаленьні, прынізіць нашу нацыянальную супольнасьць, адкіне далёка назад у эканамічным, грамадзкім і палітычным разьвіцьці.

Адукаваныя людзі, інтэлігенцыя, інтэлектуалы ёсьць лепшыя прадстаўнікі народу. Ствараючы будучыню, народ выяўляецца і жыве ня ў люмпэне, ня ў хаме, а ў сваіх лепшых прадстаўніках. Нельга дапусьціць зноў панаваньня хама, бо гэта прывядзе да нянавісьці і разбурэньня. Нельга дапусьціць распаўсюджаньня камуна-фашызму на Беларусі, яго імперыялістычнай квазіславянскай ідэалогіі, усталяваньня прагітлераўскага дыктатарскага рэжыму.

Я хацеў бы асабліва перасьцерагчы ад лёгкадумнага стаўленьня да авантурных заяваў і паводзінаў Лукашэнкі, ад іранічных усьмешак і пацьвельваньня з чалавечай абмежаванасьці. Справа не ў абмежаванасьці, а ў паўнаце ўлады, якая не ў руках тых, хто пасьмейваецца. Пасьміхаліся з Леніна, Сталіна, Гітлера, афрыканскіх палкоўнікаў і іншых. Ніхто іх напачатку сур'ёзна не ўспрымаў. Потым расплачваўся ўвесь народ.

Неабходна стварэньне антыфашысцкай антыдыктатарскай кааліцыі ўсіх здаровых сілаў беларускага грамадзтва - яку грамадзянскай супольнасьці, так і ў сістэме ўлады.

Мы, сучасьнікі, павінны перш за ўсё думаць пра будучыню Беларусі, асабліва тады, калі будучыня яе ў небясьпецы.

Зянон ПАЗЬНЯК.

ПРА НОВЫ ПАРЛАМАНТ

Старшыня Аб'яднанай Грамадзянскай Партыі Беларусі Станіслаў Багданкевіч, каментуючы другі тур паўторных выбараў, адзначыў: «Я лічу, што, нягледзячы на хвалі дэзінфармацыі, падману і ілжы, поўнае маўчаньне тэлебачаньня і радыё, народ зразумеў, што нам патрэбна супрацьвага. У фракцыі Аб'яднанай Грамадзянскай Партыі ўжо ёсьць 7 чалавек, і можа быць будуць яшчэ дзякуючы правінцыі. Канешне, гэта вельмі складаны парламант, але я спадзяюся, што ён зможа прафесійна працаваць».

На пытаньне, з кім зьбіраецца супрацоўнічаць фракцыія Аб'яднанай Грамадзянскай Партыі, спадар Багданкевіч адказаў: «Без сумневу, з аграрыямі. Не адмаўляемся і ад супрацоўніцтва з камуністамі. Я спадзяюся, што парламант зможа стаць супрацьвагай прэзідэнту. Мы будзем цьвёрда і жорстка стаяць на ахове права і Канстытуцыі».

СТАНІСЛАЎ ШУШКЕВІЧ ЛІЧЫЦЬ, ШТО НОВЫ ПАРЛАМАНТ ЗДОЛЕЕ ПРАЦАВАЦЬ

Каментуючы другі тур паўторных парламанцкіх выбараў экс-сьпікер беларускага парламанту заявіў: «Думаю, што для тых надзвычай цяжкіх умоваў, у якіх праходзілі выбары, гэта выключны вынік. Адбылося неверагоднае, я вельмі задаволены, што здаровы сэнс перамог і народ прыйшоў на выбары. Гэта вельмі магутная падтрымка, насуперак маразматычным памкненьням уладаў супраць дэмакратыі, гэта рашучы паварот да лепшага».

На пытаньне, ці не зьбіраецца спадар Шушкевіч выстаўляць сваю кандыдатуру на пост сьпікера, ён адказаў: «Я буду працаваць і здольны на любую працу». На пытаньне, як, на яго думку, ці не зьбіраецца Лукашэнка перагледзець вынікі выбараў, спадар Шушкевіч адказаў: «За хворага чалавека паручыцца нельга».

ПЕРШАЕ ПАСЕДЖАНЬНЕ ПАРЛАМАНТУ МОЖА АДБЫЦЦА Ў КАНЦЫ СЬНЕЖНЯ

На думку сьпікера Вярхоўнага Савету Мечыслава Грыба, правядзеньне першага паседжаньня парламанту рэальна паміж 26-м сьнежня і 3-м студзеня.

Каментуючы адносіны новага парламанту да прэзідэнта, спадар Грыб заявіў: «Адносіны павінны быць на падставе Канстытуцыі. У нас ёсьць законы, не адступаць ад іх трэба ні нам, ні прэзідэнту».

СІМ

ЧЫРВОНА-ЗЯЛЁНЫ З АРНАМАНТАМ

Чырвона-зялёны з бел-чырвона-белым арнамантам - колеры лукашэнкаўскага сьцяга. Поўнасьцю адпавядае гэтым колерам і афарбоўка новага беларускага парламанту.

Чырвоныя камуністы з зялёнымі аграрыямі складаюць аснову. Можна засумнявацца толькі ў суадносінах паміж імі, але тут і сам чорт не разьбярэцца, хто з камуністаў прайшоў у Вярхоўны Савет як аграрый, а хто з аграрыяў як камуніст. Збоку прыляпілася 5% стракатай апазіцыі, якая воляй лёсу зьядnала лібералаў, сацыял-дэмакратаў ды іншых.

Камуністычна-калгасны сьцяг сёньня цешыць Лукашэнку. Паглядзім, ці так жа ўсьцешна будзе яму ад камуністычна-калгаснага парламанту.

Станіслаў СУДНІК.

СКАНДАЛ У ДЗІЦЯЧЫМ САДКУ

У адным дзіцячым садку нядаўна адбылося здарэньне: пачалі дзеці дзяліць новую вялікую прыгожую гульню. Дзялілі доўга і ўпарта - бо вельмі гульня цікавая была. Нават да бойкі справы даходзілі. А колькі ляманту было! Нарэшце, атрымаў гэтую гульню той, хто гучней за ўсіх крычаў і абяцаў усім падзяліцца гэтаю гульнёю. Дзяўчынкам абяцаў, што дасьць лялькі, хлопчыкам, што ўсім хопіць мячыкаў і аўтаматаў. А ўжо калі ўся гульня запрацуе - дык усім будзе добра і хораша. А галоўнае - тых, хто ўжо набраў сабе ў кішэні цацак з агульнай скрынкі, ён і блізка не дапусьціць да гульні і ўсе цацкі адбярэ.

Аддалі гэтаму спрытняге гульню і пачалі чакаць, што *зараз будзе*.

А ён абраў сабе некалькі хлопчыкаў, якія дужэйшыя за другіх і нікога да гульні не пускае. Але вось як гэтую гульню нават уключыць, ня ведае. Ён і гэтак, і так - а справа ня йдзе. Ужо пачаў гэтую гульню цудоўную ламаць, а вынікаў ніякіх. Тады адабраў ён са сваімі паплечнікамі ў астатніх цацкі-лялькі. Гэта, кажа, патрэбна, каб гульня запрацавала. Але дзе там! Цікава толькі, што ў тых, у каго многа чаго было, амаль што нічога ня ўзяў - забаяўся, ці што.

Ужо пачалі дзеці бурчаць, але і тут ён знайшоўся. Маўляў, не працуе гульня, бо ня ў той колер яна пафарбавана. Трэба колер зьмяніць. Ізноў паверылі яму. Перафарбавалі гульню, але яна ні з места. Ужо пачала гульня рыпець, нават нейкія часткі з яе валяцца, а гэты ўсё круціць гульню. Ужо нават адзін раз токам яго стукнула. А ўсё не супакойваецца, крычыць: «Я галоўны, мяне вы абралі, слухайце мяне». І дагэтуль усё гэта цягнецца. Вось толькі гульню шкада.

P.S.: Усё апісанае ня мае ніякага дачыненьня да спраў у Беларусі і да яе прэзідэнта - шаноўнага Лукашэнкі А.Г.

НАРОДНЫ ФРОНТ НАСТРОЕНЫ АПТЫМІСТЫЧНА

17 сьнежня адбылася прэс-канферэнцыя кіраўнікоў БНФ па выніках другога туру паўторных парламанцкіх выбараў. Нягледзячы на тое, што ў Вярхоўны Савет 13 скліканьня і па выніках паўторных выбараў не было абрана аніводнага прадстаўніка БНФ, кіраўніцтва Фронту даволі аптымістычна ацаніла вынікі выбараў.

У прыватнасьці, каментуючы вынікі выбарчай кампаніі, лідар Народнага Фронту З.Пазьняк, між іншым, сказаў: «Гэтыя выбары праходзілі ў сітуацыі, калі прэзідэнт Лукашэнка публічна засьведчыў свае сімпатыі да гітлераўскага рэжыму. На мой погляд, гэта ў значнай ступені паспрыяла таму, што многія людзі прыйшлі на выбары, баючыся ўсталяваньня дыктатуры ў Беларусі. Я рады, што ў грамадзтве ёсьць здаровыя сілы і здаровы дух. Тое, што на гэты раз камуністы атрымалі значна менш галасоў, таксама сьведчыць пра абуджэньне здаровага сэнсу. Асабліва я хацеў бы спыніцца на нашай стратэгіі і тактыцы. Напярэдадні выбараў мы паставілі стратэгічную задачу правесьці ў парламант людзей, якія будуць стаяць за незалежнасьць Беларусі. Нам, праўда, не ўдалося дамовіцца аб каардынацыі дзейнасьці з усімі партыямі. Найбольш плаадтворным аказалася супрацоўніцтва з Аб'яднанай Грамадзянскай Партыяй (АГП). Мы ня выставілі ў супрацьвагу прадстаўнікам АГП сваіх кандыдатаў і зрабілі ўсё, каб наш электарат іх падтрымаў. І тое, шо ў парламант былі абраны Багданкевіч, Карпенка, Шлыньдзікаў, зьяўляецца вынікам падтрымкі і нашага электарату. У нас няма ніякіх паражэнчых настрояў. Мы бачым, што парламант сфармаваны і будзе працаваць. Прэзідэнт пацярпеў маральнае фіяска».

Па словах намесьніка старшыні БНФ Вінцука Вячоркі, вынікі выбараў зьяўляюцца яскравым сьведчаньнем таго, што намеціліся зрухі ў масавай сьвядомасьці людзей, якія пачынаюць разумець, што без дэмакратыі, без нармальнага паўнацэннага функцыянаваньня ўсіх галін улады ніякай перспэктывы ў нашай краіны няма. Вінцук Вячорка таксама зазначыў: «Калі трактаваць вынікі выбараў з пункту гледжаньня палітычнага рэйтынгу БНФ, дык высьветлілася, што ў параўнаньні з вясеньняй выбарчай кампаніяй, Народны Фронт набраў ачкоў больш. Нашыя кандыдаты ў многіх акругах былі першымі і значна апярэджвалі супернікаў з ПКБ, прычым часта вынікі выбараў вызначалі некалькі дзесяткаў галасоў. Напрыклад, намесьнік старшыні БНФ Ю.Беленькі ўпэўнена лідыраваў, але для таго, каб выбары адбыліся, не хапіла 69 чалавек. У аналагічнай сітуацыі апынулся таксама іншая сябры БНФ. В.Голубеву, каб выбары адбыліся і ён стаў дэпутатам, не хапіла 25 чалавек, М.Кобасе - 92».

СІМ

УЗАКОНЕНАЯ ЎЛАДА НАД ІНШЫМІ ПАСКАРАЕ РАЗЬВІЦЬЦЁ ПАРАНОІ

Нядаўна ў бібліятэку Гарадзенскага медыцынскага інстытута паступіў новы падручнік па псіхіятрыі (М.В.Коркіна, Н.Д. Лакосіна, А.Е.Лічко. Псіхіятрыя. - 1995) У адным з яго разьдзелаў, прысьвечаным паранаяльнаму (па міжнароднай клясіфікацыі хвароб - параноідному) расстройству асобы чалавека напісана наступнае.

«Адзнакамі яго (параноіднага расстройства - А.А.) лічацца надзвычайная чульлівасьць хворых да **незадавальненьня сваіх дамаганьняў**; злапамятнасьць, не дазваляючая прабачаць абразы, крыўды і нанясеньне шкоды; падазронасьць і імкненьне скажаць нейтральныя альбо сяброўскія дзеяньні іншых, прадстаўляючы іх як злашкодныя альбо праявы пагарды; ваяўнічае, суправаджаемае пагрозамі, адстойваньне сваіх правоў у кожнай сітуацыі; **надзвычайная самаўпэўненасьць, адчуваньне ўласнай важнасьці**; паглынутасьць думкамі, што ўсе знаходзяцца ў змове супраць іх.

Важнейшай рысай гэтага тыпу (расстройства асобы хворых) зьяўляецца ўпэўненасьць у сваёй перавазе над іншымі, упэўненасьць у першаступеннай важнасьці таго, чым яны занятыя, таго, што яны зрабілі. Таму... выяўленьне распаўсюджаных парушэньняў і нават звыклых недахопаў (прадстаўляецца імі) - ашаламляльнымі выкрыцьцямі, іх (хворых) фармальныя патрабаваньні - высока прынцыповымі. Яны заўсёды прэтэндуюць на выключнае становішча, на тое, каб усё рабілася так, як яны лічаць неабходным. **Прэтэндуючы на лідарства, звыкла аб'ядноўваюць вакол сябе людзей недалёкіх і незадаволеных сваім становішчам.** Не атрымліваючы прызнаньня сваіх «выдатных» якасьцяў ды дзеяньняў, задавальненьня сваіх дамаганьняў ды патрабаваньняў, азлабляюцца, усюды бачаць ворагаў і зайздросьнікаў, зламысьных козні супраць іх (хворых). **Пачынаюць вытанчана і нават бязьлітасна перасьледаваць сваіх уяўных ворагаў і сапраўдных супернікаў**, лічачы, што тыя перасьледуюць іх.

Паранаяльнаму разьвіцьцю спрыяюць сацыяльныя ўмовы, у якіх пануе фармалізм, дактрынёрства, чынапачытаньне, таталітарны рэжым, нецярплівасць да іншадумства... **Паскарае разьвіцьцё** (хваробы), як адпор (іншых) у адказ на дамаганьні (хворых), гэтак і **сітуацыя, калі ў руках схільнага да паранаяльнага разьвіцьця суб'екта аказваецца ўзаконеная ўлада над іншымі.** У гэтых умовах на фоне канфліктных сітуацый паранаяльныя ідэі, будучы звышкаштоўнымі (для хворага) могуць пераўтварацца ў трызьнёвыя (вар'яцкія) - трызьненьні перасьледу, вялікасьці... Аднак галюцынацыі адсутнічаюць. Падобныя трызьнёвыя псіхозы альбо адносяць да рэктыўных параноідаў, альбо лічаць асобным псіхічным захворваньнем - паранояй...

Паранаяльнае разьвіцьцё звыкла разгортваецца ва ўзросьце 30-40 гадоў - у перыяд дасягненьня сацыяльнай сьпеласьці і слабее толькі ў старасьці».

Прачытаўшы гэта, перада мной паўстаў вобраз аднаго вядомага чалавека. А як у вас?

Алесь АСТРОЎСКІ, доктар медыцынскіх навук.

ГРАМАДЗТВА

ВЫСПА ФЕАДАЛІЗМУ Ў ЭПОХУ ТАТАЛІТАРЫЗМУ

Усе палітычныя аглядальнікі, дэмактарычныя і ня вельмі, нашыя і замежныя ў сваіх выказваньнях зараз сыходзяцца на адным - на Беларусі ўсталяваўся таталітарны рэжым, завершана фармаваньне таталітарнай сістэмы ўлады, фармуецца таталітарнае грамадзтва. Але ёсьць у беларускай супольнасьці грамадзкі арганізм, для якога таталітарызм канца ХХ-га стагоддзя - гэта вяршыня дэмакратыі, бо ўнутраныя дачыненьні гэтага арганізму пабудаваныя так, што інačай як феадальнымі іх не назавеш. Што ж гэта за рэлікт на целе эўрапейскай краіны?

Гэта Узброеныя Сілы Рэспублікі Беларусь. Мы бачым, колькі намаганьняў прыкладае А.Лукашэнка, каб захаваць на Беларусі традыцыі і ўклады часоў СССР. Узброеныя Сілы ж не зрабілі ні кроку наперад з часоў Савецкай Арміі, захаваўшы для гісторыі ўсе яе ўстоі, усю сістэму дачыненьня чалавека і вайсковай машыны, якая характарызуецца поўнай васальнай залежнасьцю малодшчых ад старэйшых, поўным бясправем, дрымучым беззаконьнем. Мы ўсе выдатна памятаем, што ў часы СССР у Савецкай Арміі ня дзейнічалі законы СССР, акрамя крымінальнага кодэксу. Усё рэгулявалася загадамі міністра абароны. Нават набор жаўнераў ішоў адпаведна з загадамі міністра. Юнак, які паступаў у вайсковую вучэльню, дабраахвотна станавіўся на 25, а то і болей гадоў прыгонным, заціснутым ў строгія рамкі статутаў і загадаў, нічога ня мог зьмяніць у сваім жыцьці, акрамя як пры стараннай службе падняцца па «службовых драбінах» і атрымаць магчымасьць ня толькі падпарадкоўваца, але і прыгнятаць самому больш малодшых. Пакінуць Узброеныя Сілы можна было альбо ў цынкавай труне, альбо з «воўчым білетам».

Тое самае мы маем і зараз ва Узброеных Сілах Рэспублікі Беларусь, з той толькі розьніцай, што акрамя таго, што афіцэра могуць не адпусьціць, яго яшчэ могуць і выгнаць без усялякай прычыны і ў любы момант, асабліва, калі ён патрыёт і сімпатызуе ідэі беларускай незалежнасьці. А калі ён звычайны беларус з абыякавымі адносінамі да той незалежнасьці і жадае толькі аднаго, - каб трохі лепей жыць, не заядаўся з начальствам, старанна цягнуў сваю лямку, то наканавана яму быць у прыгоне поўны тэрмін.

Вось жывы жыцьцёвы прыклад такога прыгоннага - старэйшага лейтэнанта Аляксандра Аліферчыка.

Скончыўшы ў 1992 годзе Пушкінскую вайсковую вучэльню па сьпецыяльнасьці «энергетык», Аляксандр быў размеркаваны ў Ліду. Вучыў у вучэльні ён тыя ўстаноўкі, якія на Беларусі ёсьць толькі ў расейскіх ракетных войсках стратэгічнага прызначэньня. Каб лягчэй уявіць, што гэта такое, прывядзем прыклад. Яшчэ будучы курсантам, Аляксандр лазіў з венікам у гільзу цыліндра аднаго з дызеляў, каб прыбраць адтуль рэшткі разьбітага стопарнага кальца. У Лідзе ён быў прызнаны «амаль па сьпецыяльнасьці», стаў намесьнікам камандзіра аўтароты в/ч 07032 па тэхнічнай частцы, праўда, з перспектывай у будучым стаць усё-такі энергетыкам. Але раптам у 1995 годзе было выршана в/ч 07032 скараціць. Гледзячы на бесперсьпектыўнасьць далейшай службы, Аляксандр 25 траўня напісаў рапарт на звальненьне, паколькі пасада яго скарачалася і ён нават па савецкіх законах мог гэта зрабіць. Ды ня тут тое было. Скарачэньне часткі раптам было перайменавана ў арганізацыйнае мерапрыемства і старэйшы лейтэнант Аліферчык быў накіраваны ў радыёлакацыйную роту, што ў Трабах, дзяжурным пункта кіраваньня аддзяленьня кіраваньня. Гэта настолькі блізка яму па сьпецыяльнасьці, як танкісту касьмічны карабель. А разам з тым мае і проігрыш у грошах, адсутнасьць жыльля і працы для жонкі. Але гэта нікога не цікавіць.

Абапіраючыся на артыкулы 6 і 9 Закона «Аб статусе вайскоўца», дзе запісана, што «вайскоўцы карыстаюцца правамі, прадстаўленымі грамадзянам Рэспублікі Беларусь Канстытуцыяй РБ» і замацоўваецца права зволіцца з Узброеных Сілаў. Старэйшы лейтэнант Аліферчык падаў у суд на каманьдзіра, які адмовіў яму ў звальненьні (дарэчы, на таго самага генерала Кастэнку, які аддаў загад зьнішчыць амерыканскі паветраны шар). Але Гарадзенскі міжгарнізонны вайсковы суд, як і трэба было чакаць, апраўдаў генерала. Апраўдае генерала і Беларускі вайсковы суд, куды Аліферчык накіраваў касацыйную скаргу.

Што ж рабіць вайсковаму чалавеку? Застаецца выпрабаваны з савецкіх часоў спосаб: асьцярожна, каб ня сьпіцца на самой справе, піць гарэлку і не хадзіць на службу, але таксама асьцярожна, каб не пасадзілі за дызертырства. Тады яму сьвеціць быць звольненым за дыскрэдытацыю «высокага» гонару і годнасьці беларускага афіцэра. Але для гэтага спатрэбіцца не адзін месяц у той час, як сотні патрыятычна настроеных афіцэраў звальняліся на працягу некалькіх дзён, звальняліся тыя, хто не за грошы, жыльлё ці чыны, але за ідэю ўмацаваньня Беларускага Войска, стварэньня сапраўды нацыянальных Узброеных Сілаў хацелі верай і праўдай служыць Бацькаўшчыне. Усё, як і мае быць у краіне таталітарнага абсурду. Хто хоча служыць - тых выгнаць, хто ня хоча - прымусіць служыць. Добра, што ў свой час у нас адабралі ядзерную зброю. Бо такія палкаводцы і так скамплектаванае войска ня толькі шар зьбіць маглі б, але і цэлую ядзерную вайну пачаць. Толькі б Масква падмірагнула.

Безумоўна, старэйшы лейтэнант Аліферчык ня так, дык гэтак звольніцца, але феадальная сістэма дачыненьняў у Беларускіх Узброеных сілах застанецца. І зноўку будуць дзесяткі і сотні лейтэнантаў, для якіх пасьля пяці гадоў у вучэльні наступае прасьвятленьне і разуменьне, што не туды яны трапілі, што трэба шукаць спосаб рэалізаваць свае канстытуцыйныя і агульначалавечыя правы і абавязкі. І зноў будуць іх адсылаць да пажоўклых загадаў часоў Язава і «пакарэньня Крыма». Будуць мучыцца тыя, хто хоча служыць, будуць мучыцца тыя, хто ня хоча. І глыбока памыляецца той, хто думае, што нехта кінецца нешта мяняць. Феадальнай сістэме служба не патрэбна. Трэба проста, каб афіцэры мучыліся, а з цягам часу навучыліся мучыць другіх. Зьмены могуць наступіць толькі тады, калі стрыжнем вайсковага будаўніцтва на Беларусі стане вялікая нацыянальная ідэя беларускага народу.

Усяслаў ВОЙНІЧ.

СЬВІНЕЙ ТАКСАМА «ПАДТРЫМЛІВАЮЦЬ»

Магчыма, ужо ў бліжэйшы час у вобласьці будзе створаны пазабюджэтны фонд падтрымкі прадпрымальніцтва. Статут і праект аб стварэньні яго ўжо падрыхтаваныя. Пра гэта паведаміў старшыня абласнога камітэта па антыманапольнай палітыцы Леанід Кардаш. Па яго словах, 100 мільёнаў на фонд выдаткуе абласны Саюз падтрымкі прадпрымальніцтва і па 200 - аблвыканкам і рэспубліканскі Саюз.

З гэтай нагоды хацелася б адзначыць, што ў нашых умовах, калі камуністычна-аграрная большасьць Вярхоўнага Савету ды прэзідэнт узнамерыліся спыніць «разгул капіталістычнай стыхіі», гэта падтрымка вельмі нагадвае «падтрымку» сьвіней у вясковых гаспадарках. Да таго моманту, пакуль ня прыйдзе час іх закалоць.

В.Л.

СПАБОРНІЦТВА ФЕРМЕРАЎ І КАЛГАСАЎ

У Карэліцкім раёне 13 фермерскіх гаспадарак. За імі замацавана 170 гектараў зямлі. Ураджайнасьць збожжавых і зернебабовых сёлета ў іх склала 17,3 цэнтнера з гектара, а ў калгасах - 32,2. Бульба, наадварот, у фермераў лепшая - 171 ц/га, у калгасах - 149,1. Па бураках зноў наперадзе калгасы - 449,2 ц/га супраць 340 цэнтнераў у фермераў. Што ж, так і павінна быць. Хай спаборнічаюць. Пажадана, каб спаборніцтва распаўсюдзілася і на кошты.

Зьміцер ХІТРОВІЧ.

ГАРАДЗЕНСКІЯ СТУДЭНТЫ ПРЫСЯГНУЛІ...ІВАНУ ЖАХЛІВАМУ

У Гарадзенскім універсітэце імя Янкі Купалы адбылося пасьвячэньне ў студэнты першакурсьнікаў-гісторыкаў. Прысягу на вернасьць гісторыі ў беларускіх студэнтаў прымаў чамусьці расейскі цар Іван Жахлівы са сваёй сьвітай. Быў выкананы міжнародны гімн студэнтаў на лацінскай мове. А старастам усіх трох груп было прапанавана выпіць па бутэльцы малака...

Гэтым юнакам і дзяўчатам самім лёсам наканавана быць выпускнікамі 2000 года. Менавіта яны ў першай палове XXI стагоддзя, пакуль вядомага нашым равесьнікам толькі па фантастычным фільмам, будуць вызначаць шляхі разьвіцьця гістарычнай адукацыі і навукі. Ці будуць яны выкладаць і пісаць гісторыю сваёй зямлі і народу, рэгламентаваную зьверху, як гэта давялося рабіць іх папярэднікам, ці ўсё-ткі змогуць абудзіць гістарычную памяць беларусаў, што пакуль не ўдаецца іх сучасьнікам?

Яўген МАРОЗАЎ.

ШТО ЗЬНІКНЕ ЎСЬЛЕД ЗА СЬМЯТАНАЙ?

Крах Савецкага Саюзу і рэжыму Гарбачова пачаўся з дэфіцыту цукру, выкліканага антыалкагольнай кампаніяй. Сёньня на Беларусі дэфіцыт сьмятаны. Як у незабыўныя старыя часы зьявіліся чэргі і покліч «ня больш аднаго пакета на рукі» зноў залунаў над краінай, якая некалькі гадоў назад вытварала мяса, малака і малочных прадуктаў на душу насельніцтва больш, чым Злучаныя Штаты - сусьветны эталон багацьця й дабрабыту. Дык куды ж дзелася сьмятана?

Першая прычына банальная: каровы пазапускаліся. У адрозьненьне ад «запуску» заводаў гэтая зьява цалкам натуральная, хаця эфект той жа. Другая прычына глабальная: скарачэньне пагалоўя жывёлы. Карміць няма чым. З калгасаў і саўгасаў вымецены запасы фуражнага збожжа. Сацыялістычны (дармавы) камбікорм не паступае, а на адной саломе малачка не прыбудзе, а каровак убудзе. Таму гаспадаркі ідуць на скарачэньне пагалоўя. За зіму гэтае скарачэньне чакаецца да 30%. У Беларусі няма вінаграднікаў, каб секчы, як пры Гарбачове. Затое, акрамя каровак, ёсьць яшчэ сьвіньні, гусі, качкі... Што зьнікне ўсьлед за сьмятанай?

Кастусь АЛЬГЯРДОВІЧ.

БЕЛАРУСКІЯ ПРАФСАЮЗЫ РЫХТУЮЦЦА ДА ПРАВЯДЗЕНЬНЯ АКЦЫІ ПРАТЭСТУ

6 сьнежня адбыўся чарговы пленум прафсаюзу працаўнікоў адукацыі. У ходзе выступленьняў прысутныя канстатавалі жабрацкае існаваньне педагогаў, адсутнасьць дзяржаўнай падтрымкі школе і невыкананьне ўладамі раней дадзеных абяцаньняў аб павышэньні зарплаты настаўнікам. Пленумам адзінагалосна быў прыняты зварот да ўсіх педагогаў рэспублікі аб падтрымцы плануемай на 18 студзеня акцыі пратэсту Федэрацыі Прафсаюзаў Беларусі (ФПБ) у сувязі з праводзімым эканамічным курсам, які «вядзе да зьбядненьня народу».

У рабоце пленума прынялі ўдзел віцэ-прэм'ер Уладзімір Русакевіч і старшыня ФПБ Уладзімір Ганчарык, якія пасьля паседжаньня ад'ехалі на сустрэчу з А.Лукашэнкам. Сустрэча была арганізавана па ініцыятыве прэзідэнта.

На пленуме было паведамлена, што 18 студзеня ў Менску плануецца правядзеньне маніфестацыі агульнай колькасьцю да 10 тысяч чалавек. Аналагічныя акцыі пройдуць ва ўсіх абласных гарадах. Асноўныя патрабаваньні будуць тычыцца падвышэньня мінімальнай зарплаты, прыняцьця дзяржаўнай праграмы па падтрымцы маламаёмых катэгорый грамадзян, забесьпячэньня бесперабойнай працы прамысловых прадпрыемстваў і захаваньня сацыяльных гарантый.

СІМ

ЧАРГОВАЯ СЕРЫЯ «ЭЎРАТРЭЙДА»

З 11 сьнежня на «Аўтамагнітоле» ідзе ўжо звыклы для гарадзенцаў гандаль абноскамі з Германіі, прывезенымі з Нямеччыны. Да 20 сьнежня многія гарадзенцы могуць хоць такім чынам папоўніць свой сьціплы гардэроб.

Асноўнымі кліентамі «Эўратрэйда» зьяўляюцца пенсіянеры, маладыя сем'і ды беспрацоўныя. Людзі, якія аддалі ўсё сваё жыцьцё працы і тыя, хто толькі пачынаюць самастойны жыццёвы шлях, пастаўленыя дзяржаваю ў становішча жабракоў і, здаецца, да гэтага стану пачынаюць прывыкаць.

Вінцук МАЛЬСКІ.

ЗАРПЛАТА КАЎБАСОЙ

«Пагоня» ня раз згадвала, што ў калгасах Івейскага раёну па шмат месяцаў не выплочваецца заробак. У калгасе «Беларусь» знайшлі арыгінальнае выйсьце.

Тут усім, хто жадае, дазволілі атрымоўваць заробак каўбасой, якую выпускае калгасны падсобны цэх. У ліпені калгаснікі зарабілі каўбасы на 25 мільёнаў рублёў, у жніўні - на 35,4 мільёна, у верасьні - на 36,8 мільёна.

Практычныя івейцы вырашылі, што лепш зьесьці зарплату каўбасой, чым яе «зьесьць» інфляцыя.

Зьміцер СЬВІСТУНОВІЧ.

ПАСЬВЯЧЭНЬНЕ Ў ЛІЦЭІСТЫ

9 сьнежня, у дзень нараджэньня Максіма Багдановіча, у гарадзенскай сярэдняй школе N 27 прайшла ўрачыстасьць пасьвячэньня ў ліцэісты Беларускага гуманітарнага ліцэя, чатыры класы якога працуюць менавіта ў гэтай школе.

У перапоўненай актавай зале сабралося шмат вучняў з бацькамі, журналістаў і ганаровых гасьцей, каб паглядзець і падтрымаць апладысьментамі хлопцаў і дзяўчат, што зладзілі тэатралізаванае шоу. Рытуал пасьвячэньня ў ліцэісты правёў гісторык Алесь Госьцеў. Навасьпечаныя ліцэісты супольна прамовілі сьвяточную клятву.

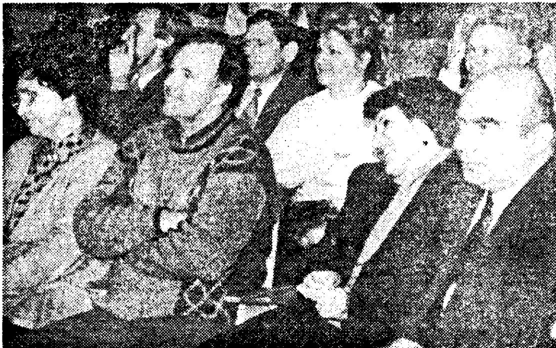

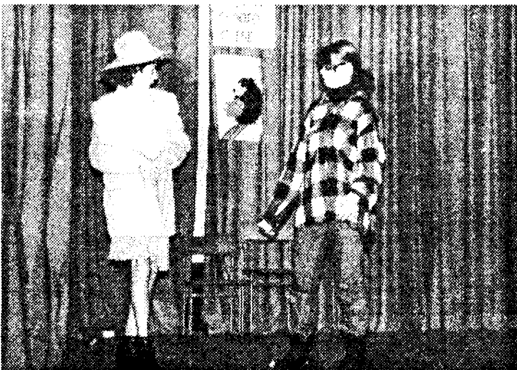

Вучняў і выкладчыкаў павіншавалі дырэктар СШ N27 Людміла Шостка, намесьнік дырэктара Інстытута біяхіміі АН Беларусі Андрэй Майсяёнак і дырэктар галерэі «У майстра» Алена Пілічава. Плануецца, што ў наступным годзе СШ N 27 цалкам ператорыцца ў Беларускі гуманітарны ліцэй.

Людвік САРОКА.
Фота Я.ВАНЮКЕВІЧА.

СУМЕЖЖА

ПРЫВАТЫЗАЦЫЯ ПА-ОЛЬШТЫНСКУ

Здаецца, стасункі паміж Гарадзенскай філіяй Фонду падтрымкі дэмакратычных рэформаў і Ольштынскім Асяродкам разьвіцьця мясцовай дэмакратыі набываюць трывалы характар. З 4 па 9 сьнежня гарадзенская дэлегацыя гасьцявала ў мазурскім горадзе, знаёмячыся з працэсам польскіх рэформаў у галіне прыватызацыі.

Была досыць насычанай і заключала ў сабе лекцыі вядучых ольштынскіх прафесіяналаў - эканамістаў, юрыстаў, працаўнікоў мясцовых уладных структураў. Госьці атрымалі магчымасьць вывучэньня польскага досьведу ў працэсе прыватызацыі, азнаямленьня з нюансамі і асаблівасьцямі ольштынскіх рэформаў. Цікава, што ў горадзе, які налічвае 170 тысячаў насельнікаў, не засталося аніводнай дзяржаўнай крамы, усяго 2 непрыватныя гатэлі. На працягу апошніх гадоў былі створаны спрыяльныя ўмовы для прыватызацыі дзяржаўнай і камунальнай маёмасьці. У выніку эканамічнае жыцьцё горада атрымала значныя зрухі і разьвіцьцё. А найвялікшай праблемай застаецца рост беспрацоўя.

Візіт на буйнейшае ольштынскае прадпрыемства «Стоміл» дазволіў пазнаёміцца з дзейнасьцю вядучага ў Польшчы вытворцы пакрышак для тэхнікі. Акцыянернае Таварыства «Стоміл-Ольштын» было створана ў лютым 1992 года ў выніку пераўтварэньня Завода аўтамабільных пакрышак. За час яго існаваньня ўдалося наладзіць агульнапольскую гандлёвую сетку, колькасьць асартыменту вырасла з 116 у 1991-м годзе да 245 у 1994-м і 271 у 1995-м, што складае найбольш вялікую прапанову польскай вытворчасьці шын. Усяго на прадпрыемстве задзейнічана каля 4000 працаўнікоў, звыш 400 асобаў знаходзяцца ў адміністрацыйным штаце. Акрамя таго, на тэрыторыі завода створаны лабараторна-дасьледчыцкі корпус, дзе займаюцца распрацоўкай новых узораў. Сярэдні заробак працоўных складае каля тысячы злотых у месяц. Між тым, на прадпрыемстве, нягледзячы на новыя сучасныя тэхналогіі, багата цяжкай ручной працы, даволі шкодныя ўмовы.

Гарадзенскія сьпецыялісты мелі цудоўную магчымасьць абагульненьня і параўнаньня польскай сістэмы прыватызацыі з нашай. У гэтым сэньсе плён семінару несумненны.

Х.КАМЕНСКІ.

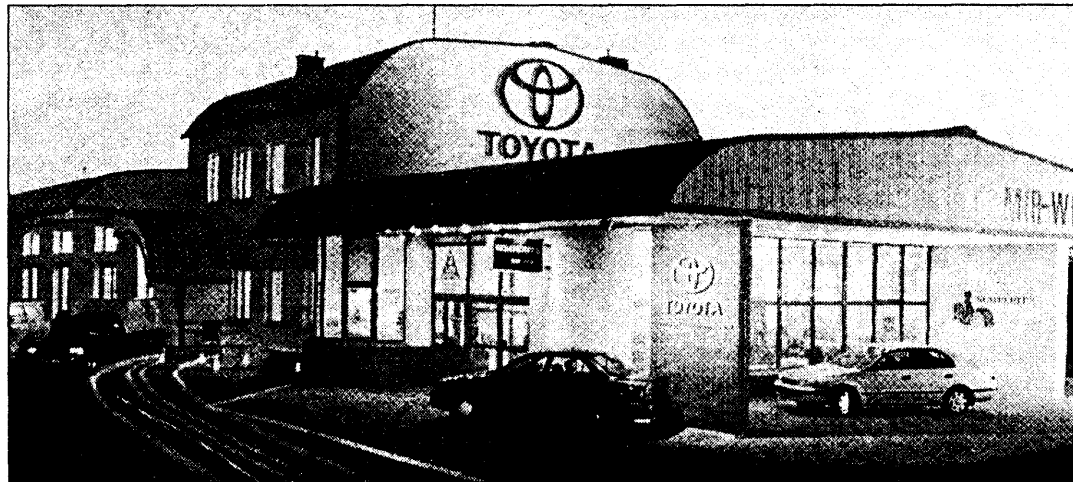

На здымку: станцыя абслугі аўтатранспарту TOYOTA MOTOR POLAND CO. у Ольштыне.

ЛЕТУВА ДА СНД НЕ ДАЛУЧЫЦЦА

Пра гэта заявіў прэзідэнт краіны Альгірдас Бразаўскас з нагоды падачы Летувой афіцыйнай заяўкі на ўступленьне ў Раду Эўропы. Працэдура разгляду заяўкі і прыняцьця краіны ў склад гэтай аўтарытэтнай арганізацыі зойме 2,5-3 гады. Па словах прэзідэнта, галоўная ўмова для прэтэндэнтаў у Раду Эўропы - усталяваньне добрасуседзкіх адносінаў з суседнімі краінамі - Летувой выканана. Ніякіх тэрытарыяльных ці іншых спрэчак з Беларусьсю, Расеяй, Польшчай ці Латвіяй краіна ня мае.

Р.ВІТКУС.

ВЫБАРШЧЫКАЎ ПАДМАНВАЮЦЬ І Ў ПОЛЬШЧЫ

У мінулую суботу Вышэйшы суд Польшчы паставіў кропку ў скандале, які разгарэўся з нагоды падману Аляксандрам Квасьнеўскім выбаршчыкаў у перадвыбарчай кампаніі. Нагадаем, што новаабраны прэзідэнт суседняй краіны ў сваіх прамовах неаднаразова сьцьвярджаў, што мае вышэйшую адукацыю. Аднак адразу пасьля выбараў высьветлілася, што, адвучыўшыся пяць году Гданьскім універсітэце, сп.Квасьнеўскі яго так і ня скончыў, кінуўшы апошні курс, каб заняцца палітыкай. У Вышэйшы суд краіны зьвярнуліся каля 600 тысячаў выбаршчыкаў, на думку якіх гэты падман істотна паўплываў на вынік галасаваньня і што чалавек, які шляхам падману заняў вышэйшую ў краіне пасаду, ня мае права рэпрэзентаваць Польшчу. Тым ня менш, 9 сьнежня Вышэйшы суд краіны прызнаў, што падставаў для перагляду вынікаў прэзідэнцкіх выбараў няма. 23 сьнежня Аляксандр Квасьнеўскі прынясе прысягу. Аднaчасова з рашэньнем суда, пачалі ляцець галовы прыхільнікаў Леха Валэнсы. Выдаўцом «Жыце Варшавы» зьняты з пасады галоўны рэдактар папулярнай газеты сп. Болек . Прычына - празьмерная агітацыя на старонках газеты за Леха Валэнсу. У адказ калектыў рэдакцыі абвясьціў страйк.

В.Р.

РУСКІЯ САЛДАТЫ ВЫБІРАЮЦЬ ЧАЧЭНСКАГА ПРЭЗІДЭНТА

Нягледзячы на тое, што парламанцкія выбары ў Расеі прызначаныя на 17 сьнежня, у Чачні галасаваць пачалі ўжо з учарашняга дня. Арганізаваныя расейцамі ў разбуранай каўказскай рэспубліцы выбары вельмі нагадваюць «народнае волевыяўленьне» у пасьляваеннай Эўропе, калі ва ўсіх занятых савецкімі войскамі краінах да ўлады прыйшлі «патрэбныя» прабальшавіцкія ўрады. Так, права выбіраць дэпутатаў ад Чачні ў расейскі парламант і нават права абіраць прэзідэнта рэспублікі атрымалі расейскія салдаты! Пры гэтым галасаваць можна на любым выбарчым участку і ў любы дзень з 14 па 17 сьнежня! Сьпісы выбаршчыкаў фактычна адсутнічаюць, бо ўлік уцекачоў і загінуўшых ніхто ня вёў.

У тым, што вынікі выбараў будуць сфальсіфікаванымі - не сумняваецца ніхто. Прымаць удзел у іх будуць толькі тыя, хто падтрымлівае дзеяньні расейскага ўраду ў Чачні - вайскоўцы ды прывезеныя з Масквы члены «марыянетачнага» ураду. Прыхільнікі Дудаева, а гэта большасьць мясцовага насельніцтва, настойваюць на правядзеньні выбараў кіраўніка краіны толькі пасьля вываду акупацыйных войскаў. Але тады ўвесь сьвет убачыць, што Чачня і сёньня, пасьля года крывавай вайны, не жадае вяртацца ў склад Расеі, а гэта зусім супярэчыць жаданьням расейскіх палітыкаў.

Зыходзячы з гэтага, можна сьмела сьцьвярджаць, што пры любым зыходзе выбараў у Расеі і Чачні гэтая «гарачая кропка» яшчэ доўга будзе крывавіць на мапе «старэйшага брата».

В.ДРЭМА.

ЗЛОТЫ ЗАМЕНІЦЬ ДОЛАР?

Ня выключана, што з 1 студзеня ўзаемаразлікі паміж Беларусьсю і Польшчай можна будзе праводзіць у польскіх злотых.

Пад час нядаўняга візіту Міхаіла Чыгіра ў Польшчу (яго суправаджаў і Аляксандр Дубко) гэтае пытаньне ўздымалася на сустрэчы з прэм'ерам суседняй дзяржавы Юзэфам Алексым. Аднак да падпісаньня канкрэтнай дамовы справа не дайшла. На думку некаторых польскіх сьпецыялістаў, выпуск злотага ў «міжнародныя воды» ўскладніць кантроль за колькасьцю грошай на рынку, што прывядзе да росту інфляцыі. Адмовіліся палякі і ад узаемаразлікаў у беларускіх рублях.

Не пайшоў польскі бок і на зьмяншэньне мытных падаткаў на некаторыя беларускія тавары, увоз якіх у Польшчу абмяжоўваецца. Размова, у першую чаргу, ішла пра лядоўні і трактары. Што датычыць падпісаных пад час візіту Чыгіра іншых дакумантаў (аб мытным супрацоўніцтве, узаемным прызнаньні сертыфікатаў і знакаў адпаведнасьці, турызме, супрацоўніцтве ў галінах навукі і культуры) то, на думку большасьці польскіх сьпецыялістаў і журналістаў, хуткага плёну ад іх чакаць нельга, бо разрыў у эканамічным разьвіцьці краін павялічваецца з кожным днём. І не на карысьць Беларусі.

Вінцэнт АНІМУЦКІ.

СЕЛЯНІН НА БІРЖЫ ПРАЦЫ

У Салечніцкім раёне Летувы поўным ходам ідзе роспуск сельгаставарыстваў. Першым разыйшлося таварыства «Малаконіс». Меней, чым за год прадалі памяшканьні, склад, выплацілі запазычанасьці, падзялілі на паі тэхніку і... пайшлі на біржу працы. Там ужо сотнямі налічваюцца трактарысты, даяркі, кіроўцы. Раней лічылася, што вёска корміць горад, а сёньня з 1860 беспрацоўных раёну палова - сельскія жыхары. Але ж гэта ліквідавалася толькі адно сельгаставарыства. У стадыі ліквідацыі яшчэ сем.

Гэта вельмі хваравіты працэс, асабліва для буйных гаспадарак. Працэс ліквідацыі зацягваецца на гады. Таварыстві не працуюць, працэнты па запазычанасьці і штрафы растуць, паі ў сувязі з гэтым рэзка зьмяншаюцца. Шмат хто і зусім нічога не атрымае. Разам з тым, пакуль чалавек не атрымаў пай, яго не зарэгіструюць на біржы, бо мякць права на рэгістрацыю толькі тыя, чый пай менш адпаведнай сумы. А атрымаць паі людзі змогуць, калі будуць прададзены грамадзкія будынкі, склады, кароўнікі і г.д. А пакупнікоў на іх няма. Продаж можа зацягнуцца на год, два, тры. Людзі вымушаны будуць жыць з тых трох гектараў зямлі, якія выпадаюць на чалавека і з міласьці тых, хто ўрваў каня ці трактар. Сёлета ў раёне 13 тысяч працаздольных сялян. У выніку распаду сямі таварыстваў на біржы працы можа апынуцца да 5 тысяч беспрацоўных сялян.

Яраслаў ГРЫНЬКЕВІЧ.

НЯЎЖО РАСЕЙЦЫ БУДУЦЬ ГАСПАДАРЫЦЬ НА БЕЛАРУСКІМ РЫНКУ?

А.Лукашэнка падпісаў Указ «Аб стварэньні і дзейнасьці ў рэспубліцы гаспадарчых груп». Як адзначаецца ва ўказе, гэта зроблена «у мэтах павышэньня эфектыўнасьці вытворчасьці, усталяваньня рацыянальных эканамічных і тэхналагічных сувязяў, прываблiваньня інвестыцый у эканоміку Беларусі».

Прадбачыцца, што на тэрыторыі рэспублікі будуць створаны фінансава-прамысловыя ды іншыя гаспадарчыя групы з удзелам юрыдычных асоб - рэзідэнтаў Рэспублікі Беларусь, Расейскай Федэрацыі ды іншых дзяржаў. На думку экспэртаў, зьяўленьне гэтага ўказу ў першую чаргу выгадное буйным расейскім фінансава-прамысловым групам, і сьведчыць аб тым, што вышэйшыя беларускія кіраўнічыя структуры знаходзяцца ў моцнай залежнасьці ад Расеі. Эксьперты не выключаюць, што вынікам указу можа стаць тое, што расейскія прадпрыемствы ўзаконяць сваё дамінуючае становішча на беларускім рынку.

АДКРЫТЫ ЛІСТ БЕЛАРУСКАГА ФОНДУ СОРАСА ДА А.ЛУКАШЭНКІ

Выканаўчы дырэктар Беларускага Фонду Сораса Пітэр Бэрн накіраваў адкрыты ліст А.Лукашэнку. Нагодай сталі выказваньні прэзідэнта ў адносінах да Фонду на нядаўняй сустрэчы з журналістамі.

У лісьце, у прыватнасьці, адзначаецца: «Выклікае зьдзіўленьне, што апошнім часам дзейнасьць нашай рэспубліканскай грамадзкай арганізацыі асацыюецца ў многіх адно з падтрымкай сродкаў масавай інфармацыі. З газеты ў газету, з выступленьня ў выступленьне «качуе» сьпіс выданьняў, агенцтваў і радыёстанцый, падтрыманых Фондам толькі ў 1994 годзе. Перапыняючы гэтую дзіўную традыцыю, мы прапануем вам азнаёміцца са сьпісам газет і часопісаў, якія атрымалі фінансавую падтрымку Фонду ў 1995 годзе. Гэта часопісы: «Мастацтва», «Акно», «Маладосьць», «Полымя», «Калосьсе», «Першацвет», «Сьвіцязь», «Годнасьць», «Спадчына», «Нёман», «Крыніца», «Роднае слова», спартовы штотыднёвік «Прэсс-бол», штотыднёвік «Літаратура і мастацтва», газеты «Пагоня», «Брестский курьер», «Беларуская маладзёжная», «Культура»».

Спадар Бэрн таксама паведаміў, што «Мас-медыя» - не адзіная і не самая дарагая праграма Беларускага Фонду Сораса. За першыя тры кварталы 1995 года на падтрымку сродкаў масавай інфармацыі было выдаткавана каля 80 тысяч долараў ЗША, у той час, як на праграму па экалогіі - 210 тысяч, на культурныя і выдавецкія праекты - больш за 320 тысяч, на адукацыю - больш за 1 мільён 300 тысяч долараў. Усяго з пачатку 1995 года Беларусь бязвыплатна атрымала больш за 4 мільёны долараў, якія належаць Джорджу Сорасу. «Нягледзячы на негатыўныя адзнакі працы Беларускага Фонду Сораса, якія прагучалі ў апошні час, супрацоўнікі Фонду ўпэўнены, што гэтыя выпады - усяго толькі вынік недастатковай інфармаванасьці ці нейкага непаразуменьня», -адзначаецца ў адкрытым лісьце.

СІМ

УКРАІНА

СІМФЕРОПАЛЬ

Павышэньня і своечасовай выплаты зарплаты выкладчыкам і стыпендыяў навучэнцам патрабавалі ўдзельнікі пікету перад будынкам прадстаўніцтва прэзідэнта Украіны ў Крыме.

Пікетчыкі лічаць, што зарплата настаўнікаў павінна быць ня менш зарплаты працаўнікоў прамысловых прадпрыемстваў, а стыпендыя навучэнцаў - не ніжэй «рысы малазабясьпечанасьці». Удзельнікі акцыі пратэсту патрабавалі таксама пры фармаваньні бюджэту на 1996 год забясьпечыць фінансаваньне ўстаноў адукацыі і навукі «па неабходных нормах». Пікет прайшоў 12 сьнежня ў межах агульнаукраінскай акцыі настаўнікаў. У ім прынялі ўдзел каля 300 навучэнцаў і працаўнікоў адукацыі. Па словах старшыні рэспубліканскага камітэту Прафсаюзу працаўнікоў адукацы і навукі Сафіі Сідаравай, у той жа дзень мітынгі настаўнікаў прайшлі ў Феадосіі і Бахчысараі. У Еўпаторыі і Ялце адбыліся сустрэчы актыву працаўнікоў адукацыі з прадстаўнікамі мясцовых адміністрацый.

РАСЕЯ

МАСКВА

«Прэзідэнт спачатку гаворыць, пасьля - думае, пасьля яму дапаможцы тлумачаць, што ён думае», - лічыць лідар Камуністычнай Партыі Расейскай Федэрацыі Г.Зюганаў.

Такое меркаваньне ён выказаў 12 сьнежня на сваёй сустрэчы з выбаршчыкамі ў тэатры «Садружнасьць актораў Таганкі». Ён таксама заявіў, што ў Віктара Чарнамырдзіна відавочна «поехала крыша», бо «куда ни поедешь, везде его крыша». На думку Г.Зюганава, «дом надо строить с фундамента, а не с крыши».

На сустрэчы Г.Зюганаў пералічыў асноўныя пастулаты перадвыбарчай праграмы камуністаў. Ён заявіў, што трэба зьмяніць курс на такі, каб было выгадна працаваць, акрамя таго, зьмяніць трэба і прыярытэты эканамічнай палітыкі. Ён лічыць, што патрэбна адрасная сацыяльная падтрымка і канкрэтныя меры па барацьбе са злачыннасьцю. На яго думку, трэба «восстановить связи» з Украінай, Беларусьсю і Казахстанам.

На пытаньне, на якія сродкі будзе ажыцьцяўляцца «адрасная сацыяльная падтрымка», Зюганаў адказаў, што калі камуністы прыйдуць да ўлады, усе будуць добра працаваць, бо кіраўніцтва зьнізіць падаткі.

«Э.-Х.»

МАЯ АЎТАБІЯГРАФІЯ

Міхась Зуй

(Працяг. Пачатак у N 46)

Мае сябры па працы папярэджвалі мяне, што я замнога рызыкую, крытыкую немцаў, а яны за гэта расстраляюць мяне. Зімою 1943 года па прапанове Уладзіслава Рыжага**, уступаю ў Б.Н.П. і атрымоўваю білет на цягнік другой класы і без абмежаваньня (мог) езьдзіць у гарады: Менск, Вільня, Глыбокае. Вялікі недахоп лекаў адчуў шаркаўскі шпіталь. Акруговы аддзел забесьпячэньня бальніц лекамі адмовіўся забясьпечыць нават бальніцу. Еду ў Менск, у Генеральны штаб забесьпячэньня бальніц лекамі. Дастаю 75 скрынак з медыкаментамі. На станцыі ў Глыбокім нямецкае СД арыштоўвае мяне і садзіць у турму, дзе прасядзеў цэлыя суткі.

Рана вясной 1943 года маёр Радзівонаў*** прысылае ў Шаркаўшчыну палкоўніка Лазарава вербаваць хлопцаў у сваю армію. Кляйсландвірт, старшыня воласьці, камендант паліцыі і мой заступнік маюць нараду з пал. Лазаравым. Аднагалосна пастанавілі дапамагаць Лазараву вербаваць хлопцаў. Пастанову гэтую зрабілі ў часе, калі я адсутнічаў. Па вароцe ў павет, даведаўшыся аб шкоднай пастанове дапамагаць пал.Лазараву ў (мабілізацыі) у варожую нам армію, абругаў заступніка і сказаў: «Не дазволю, каб нашы хлопцы пралівалі сваю кроў за чужыя справы, за нашых ворагаў!»

Еду да Акругова Камісара ў Глыбокае прасіць дапамогі зьберагчы жыцьцё беларускіх хлопцаў. Як Акр.Камісар, так і камендант нямецкай жандармерыі, толькі парадзілі мне варочацца ў павет і глядзець за парадкам. Паколькі Б.Н.П. забясьпечыла мяне білетам ехаць чыгункай, калі мне патрэбна, саджуся на цягнік і еду ў Менск да старшыні Самапомачы др.Ермачэнкі****. Ермачэнка дамаўляецца аб спатканьні з Генеральным Камісарам Беларусі Годбергам*****. Прыходзіць аўто -едзем. Ген.Камісар, выслухаўшы маю просьбу , дае загад Акруговаму Камісару выслаць мне ў павет распараджэньне, што ніхто ня мае права сілай вербаваць людзей. Прыязджаю ў мястэчка Шаркаўшчына і бачу ў скверы, разьвязаўшы торбачкі з харчамі, праходзяць каля 120 хлопцаў, якіх пад канвоем вядуць у армію Радзівонава. Даю загад свайму заступніку Лявону Шарабейку аб'явіць хлопцам, што начальнік сказаў: «У армію ніхто ня мае (права) сілай вербаваць людзей, а могуць вербаваць толькі дабраахвотнікаў».

Завербаваныя хлопцы, пачуўшы гэтую ветску, закрычалі: »Ура! Хай жыве наш начальнік!» і разышліся па дамах. Праз тыдзень а 7-ай рана прыехалі да мяне ў бюро заступнік Акр.Камісара маёр Радзівонаў, два афіцэры нямецкага СД і пал.Лазараў. Па подлых даносах Лазарава, яны прыехалі мяне судзіць. На допыце палкоўнік Лазараў афіцыйна сказаў, што начальнік Шакраўскага павету спадар Зуй арганізоўвае сваю армію, каб пры першай магчымасьці біць немцаў. На яго крывадушныя абвінавачваньні ў мой адрас я даў цьвёрды і рашучы адказ, што Акр.Камісар і ўсе нямецкія афіцэры супольна з маёрам Радзівонавым прызналі мне рацыю, а пал.Лазараву далі загад пакінуць павет Шаркаўшчыны.

Вясной 1944 года, адным вечарам прыйшло да мяне на кватэру двое сялян прасіць рады, што яны маюць рабіць у іх безвыходным цяжкім становішчы. У начы рабуюць і зьдзекуюцца над імі партызаны, удзень церпяць паняверку і зьдзек ад немцаў, паліцыі і літоўцаў. Пасадзіў іх за стол, паставіў літру гарэлкі і патлумачыў, чаму так ёсьць, і што мы павінны рабіць, каб змаглі перажыць гэты цяжкі час. Назаўтра рана прыйшоў да мяне селянін і сказаў: «Начальнік, учора вечарам камандзір партызанскага атраду прыслаў да вас двух партызан падлажыць вам міну, але пасьля вашай размовы зімі, яны аддалі бомбу назад камандзіру і сказалі: «Рабіце з намі што хочаце, але мы (міну) начальніку не падложым, бо ён ня служыць немцам, а бароніць нас ад усіх крыўдзіцеляў». Каб апісаць усю барацьбу з' нашымі ненавісьнікамі, трэба было б напісаць цэлую кнігу.

У красавіку 1944 года І.Гінько (прыязджае да мяне) і кажа: «ЦК БНП ускладае на вас абавязак падабраць сем дэлегатаў, па аднаму ад кожнай прафесіі, ехаць у Менск на Другі Усебеларускі Кангрэс. Дэлегаты мусяць быць стопрацэнтныя беларусы. У выпадку канфлікту з немцамі, каб былі здольныя , у патрэбе, аддаць сваё жыцьцё, чым здрадзіць беларускай справе. Да дня ад'езду на Кангрэс ніхто (нічога) не павінен ведаць.»

Напярэдадні Кангрэсу, у (Менску) вечарам, ЦК БНП планаваў зацьвердзіць план зрыву Кангрэсу, у сувязі з недаверам Прэзідэнту (Беларускае Цэнтральнае Рады) Р.Астроўскаму. На думку БНП, Прэзідэнт Астроўскі плануе зацьвердзіць кангрэсам супрацу Беларусі з Немцамі, і гэтым самым скампраміцтуе Беларускі Народ у вачох Вольных Народаў Сьвету і, каб не дапусьціць да гэтага ганебнага чыну, БНП прапануе сарваць Кангрэс, як толькі ён распачнецца. Я палічыў, што прапанаваны план ня мудры, бо робіцца пастановы, палагаючыся на прыпусканьні, і параіў, што зрыў Кангрэсу павінен наступіць з моманту, калі Прэзідэнт БЦ Рады Р.Астроўскі скажа хаця адно слова, якое будзе кампраметаваць Беларускі Народ у вачох Вольнага Сьвету. Мая прапанова аднагалосна прымаецца. Цяпер другі Усебеларускі Кангрэс сваімі гістарычна-патрыятычнымі пастановамі знайшоў сабе пачэснае. месца на бачынах беларускай гісторыі.

На другі дзень 28-га чэрвеня 1944 года, а 2-й гадзіне па пол., наладаваўшы вазы рэчамі першай патрэбы, пасадзіўшы наверх свае сем'і, пакідалі свой родны кут, сваю цяжказдабытую маёмасьць. накіроўваліся на Захад, перад наступам Чырвонай Арміі, якая нясла за сабой камуністычны рэжым. Перад Граевам я быў разлучаны са сваёй сям'ёй і абозам.

У Граеве спаткаўся з капітанам Усеваладам Родзькам******, і, згодна яго прапановы, вырашыў уступіць у батальён «Дальвіц».

Капітан Родзька забясьпечыў мяне дакумантам, які даваў мне права вербаваць беларусаў у батальён. На трэці дзень, з групай 26 беларусаў, выехаў цягнікам на Усходнія Прусы ў лагер Дальвіц. Мы праходзілі тут падрыхтоўку на партызанскую дзейнасьць на Бацькаўшчыне. Нас мелі скінуць з самалёту на Беларусь тады, калі нямецкая армія будзе зноў наступаць на Усход. У гэтыя мары немцаў мы абсалютна ня верылі, а наш батальён чакаў на нагоду здацца ў рукі Аліянтаў, каб зьберагчы сваё жыцьцё ад бальшавікоў.

У верасьні, з мэтай разьведкі сітуацыі на Бацькаўшчыне, была спушчана з самалёта на Беларусь група з 8-мі чалавек. Пазьней, у восень, арганізавалася група больш за 30-ць асоб на чале з генералам Вітушкам. Да гэтай групы быў уключаны і я. Напярэдадні адлёту, увечары, пасьля размовы з маёрам Родзькам, ён вырашыў пакінуць мяне ў батальёне для вярбоўкі хлопцаў.

Пераехаўшы ў Чэхаславакію, на «Чэрну Гару» (Шварцберг), езьдзіў па лагерах вербаваць хлопцаў. У гэты час (мы) пільна сачылі за вынікамі вайны. Пасьля капітуляцыі Нямеччыны, вечарам, наш батальён пакінуў Чорную Гару, бяручы напрамак - прабіцца на Захад да Аліянтаў. У часе адсутнасьці каманьдзіра Родзькі, яго заступнік, капітан Гелда*******, каб не праліваць крыві, даў загад жаўнерам батальёну «Дальвіц» здаць зброю чэхам. Гэта здарылася на вуліцах горада Прагі. Калі вярнуўся маёр Родзька ў батальён, са сьлязьмі сказаў: «Здаўшы зброю чэхам, вы зрабілі сябе базабароннай групай. Ваша жыцьцё цяпер залежыць ад волі лёсу. Дарогу на Захад адрэзалі бальшавікі, а хто трапіць ім у рукі, не мінаваць кулі. Разьбівайцеся на групы і прабівайцеся на Захад». Выдаў нам часовыя посьведкі, што мы палякі.

Нашу групу на чале са старшым лейтэнантам Будахоўскім, у ліку 26 чалавек, затрымаў аддзел савецкага войска. Забралі ад нас гадзіньнікі і ўсе каштоўнейшыя рэчы і пад канвоем адвялі ў лес, абставілі кулямётамі і сказалі: «Садзецць, а хто толькі падымецца, страляем без папярэджаньня». На мне была ўніформа беларускага лейтэнанта. Нашы канваіры, атрымаўшы загад ад вышэйшага камандаваньня, вывелі нас на дарогу і накіравалі на разьмеркавальны пункт у горад Тускаў.

Пакуль дайшоў да места прызначэньня, свой мундзір беларускага лейтэнанта замяняў сьвэтрам і на допыце ў НКУС падаў няправільны хатні адрас,схлусіў, што я быў забраны прымусова з дому на працу ў Нямеччыну. Мяне ўключылі ў «143 Гвардзейскі Красназнамённы Полк». Прывялі ў прызначаныя баракі. Два месяцы праходзілі тактычныя занятгі. Праз два месяцы злучылі тры палкі разам і пехатой адправілі праз Польшчу ў Берасьце (Брэст-Літоўск), дзе мелі пасадзіць на цягнік і адправіць на Далёкі Усход. Калі прыйшлі ў Польшчу, затрымаліся на тры дні ў 50-ці км ад Лодзі. У часе пастою НКУС узяла мяне на допыт.

Капітан НКУС, з недахопу патрэбных яму довадаў, адклаў допыт на заўтра. Я гэтай жа ноччу вырашыў уцякаць. Вечарам зарганізаваў на ўцёкі двух сяброў: Жабуртовіча і Кіслага. Мы здэзертыравалі, а калі б толькі злавілі б нас - на месцы расстралялі б. Ужо былі ў пастцы, але дзякуючы вартавым, якія запальваючы загаварыліся, мы прашмыгнулі ў лесе паза іх плячыма. Тут спаткаў мяне няшчасны выпадак: узьлез на высокі дуб і, праз няўважлівасьць, паламаў ногі. Сябры зацягнулі мяне ў маладзенькі густы сасоньнік, а самі пайшлі арганізоўваць мне дапамогу. Раніцой прыйшоў да мяне паляк Грабоўскі, прынёс скібку хлеба і літар кавы і на працягу тыдня я атрымоўваў ад яго пасілак.

Ногі пухлі, ляжаў прытаіўшыся, накрыты плашчпалаткай. Зьверху грызьлі камары, зьнізу - мурашкі. Праз тыдзень Грабоўскі кажа мне, што яму небясьпечна прыходзіць да мяне: «Я забяру цябе дадому і палажу ў паветцы». Узваліў мяне на плечы і каля паўтара кіламетра валок дадому. Праз тры дні я пачаў спрабаваць уставаць і яшчэ праз два з кіем мог зрабіць пару крокаў. Мой апякун забраў мяне пільнаваць свой сад. Праз два месяцы зрабілі мне часовы пашпарт і я, па пратэкцыі, уладкаваўся ў Варшаве сьлесарам. Перад Калядамі з недахопу фінансаў звольнілі 15% рабочых, а сярод іх і мяне. Рана вясной (1946 г.) дастаю працу гадоўлі фруктовых дрэўцаў у той вёсцы, дзе атрымаў першую дапамогу пасьля дызерцірства з савецкай арміі. Наведваючы Варшаву, спаткаў некаторых маіх сяброў з дому, з якімі разам працаваў у арганізацыях.

Даведаўшыся ад іх адрас маёй сям'і, якія жылі на «Землях Адзысканых», еду і знаходжу матку, дзьвюх сясьцёр, брата, швагра і другіх крэўных прыяцеляў. Варочаючся назад, разьлічваюся з працадаўцам і ўвечары 4-га сьнежня 1946 году прыязджаю да сваёй сям'і. Брат і швагер служылі лесьнікамі, а я дастаў працу ў бюро надлесьніцтва - весьці ўлік высечанага ляснога матэрыялу і продажу.

Роўна праз год, 4-га сьнежня 1947 года, у 12 гадзін ночы НКУС прыехала забраць мяне. Той ноччу я начаваў у швагра. Яны арыштавалі спачатку брата, але праз 20 хвілін агледзеліся, што гэта ня той, хто ім патрэбны. Вярнуліся выправіць сваю памылку, але я ўжо быў у лесе.

(Працяг будзе).

Апошні здымак прэзідэнта БЦР М.Зуя

На здымку : Люты 1995 г. Прэзідэнт БЦР М.Зуй (справа), побач з ім - Павал Гуз .

** Рыжы-Рыскі Уладзіслаў - актыўны сябра БНП, партыйны кур'ер. Паходзіць з Глыбоччыны. На эміграцыі - рэлігійны дзеяч, рэдактар часопісаў, аўтар рэлігійных, гістарычных, паэтычных кніг. Напісаў успаміны пра апошнюю вайну. Памёр у Нью-Ёрку ў сакавіку 1978 г.

*** Гіль-Радзівонаў Уладзімір (1906-1944), падпалкоўнік савецкага войска. Паходзіць з Асіповіччыны. Улетку 1941 г. трапіў у нямецкі палон. З 1942 г. камандаваў брыгадай («дружынай») «Русской национальной народной армии» У жніўні 1943 г. перайшоў на бок савецкіх партызанаў. Памёр ад ранаў.

**** - Ермачэнка Іван (1894-1970), нарадзіўся ў в.Капачоўка Барысаўскага павету ў сялянскай сям'і. Афіцэр расейскае Арміі - у першую сусьветную вайну. Консул Ураду БНР у Канстанцінопалі на пач. 20-х гг. У 1920-30 гг. жыў у Празе. У кастрычніку 1941 - красавіку 1943 - старшыня Галоўнай рады БНС. На эміграцыі ўваходзіў у БЦР. Памёр у Фларыдзе (ЗША).

***** - Тут М.Зуй памыляецца. У гэты час генеральным камісарам Беларусі быў В.Кубэ.

****** - Родзька Усевалад (1920-1946), паходзіць з Лунінецкага павету. Перад пачаткам нямецка-польскай вайны скончыў польскую гімназію ў Навагрудку, і польскую падафіцэрскую школу. У верасьні 1939 года трапіў у нямецкі палон, але хутка вызваліўся. Уступае ў БНПартыю і ўдзельнічае ў дыверсійных аперацыях Абвэра ў Зах.Беларусі. З ліпеня 1941 г. - бурмістр Віцебска, арганізатар падпольнага руху на Беларусі. У 1942 г. узначальвае ЦК БНП. Са сьнежня 1943 г. - другі віцэ-прэзідэнт БЦРады, адказны за працу з моладдзю. З сакавіка 1944 г. - камандзір 15-га батальёну Беларускае Краёвае Абароны. З лета 1944 - арганізатар засылкі дыверсійных груп БНП на Бацькаўшчыну. Арыштаваны і павешаны расейскім НКУС. Рада БНР пасьмяротна прысвоіла маёру У.Родзьку рагну генерала.

******* - Гелда Іван - маёр БКА. Паходзіць з Беласточчыны. Служыў афіцэрам у арміі ген. С.Булак-Булаховіча. У 1925-1927 гг. - актыўны дзеяч БСРГрамады. Падчас вайны - сябра БНП і Грамады адначасова, арганізатар беларускай паліцыі і самаахловы ў Беластоку. Удзельнік 2-га Усебеларускага кангрэсу. З лета 1944 г. - адзін з кіраўнікоў батальёну дэсантнікаў БНП «Дальвіц». Павешаны НКУС у 1946 г. у Беластоку.

праграма тэлеперадач

Панядзелак, 18 сьнежня

Белорусское телевидение

7.35 Утренний коктейль. **7.50** «Возвращение в легенду». Фильм-концерт. **8.20** Финансовое время. **8.35** Столица. Тележурнал. **8.50** Мультфильм. **9.05** «Все про все». Информационно-познавательная программа для детей. **9.25** «Атланты и кариатиды». Четырехсерийный худ. фильм. **1**-я серия. **11.05** «Сторож», «Муза фотографии». Док. фильмы. **11.35** Загадки мастера. Творческий портрет Виктора Ровды. **12.15** По вашим просьбам. «Россия молодая». Телевизионный девятисерийный худ. фильм. **8**-я серия. **15.00** Новости. **15.10** «Чужой случай». Худ. фильм. **16.20** ТВ - школе. Белорусская литература. **9**-й класс. Франтишек Богушевич и его творчество. **16.50** «На добрый лад». Передача из **ГРОДНО**. **17.05** Секретер. Информационно-познавательная программа по письмам. **17.35** «Чем богаты...» Витебский телевизионный завод «Витязь». **18.00** Музыкальный антракт. **18.10** Всемирные новости (Би-би-си, Си-эн-эн). **18.45** «Трижды один». Музыкальная передача MTV. **19.00** Новости (с сурдопереводом). **19.10** Белорусский дом. Художественно-публицистическая программа. **19.55** «Крок». Провинция. Зельвенский район. **20.20** Экономикст. Собственность. **20.35** Колыбельная. **21.00** Панорама. Информационно-аналитическая программа. **22.10** Ж.-К.Брусвиль. «Ужин». Телеспектакль. В перерыве (**23.00**) - Новости, Под куполом Вселенной. **ГРОДНО**: **18.00** Дневник Принеманья. **18.25** Семейный понедельник.

ОРТ

17.00, 23.00 Новости **17.20** «Тропиканка» **18.10** Час-пик **18.35** «Угадай мелодию» **19.00** «Российскому боксу **100** лет» Международный турнир **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время **20.45** «За всё надо платить» х/ф **22.05** Театр+TV Н.Андрейченко **22.45** Российская профессиональная премия «Звезда» в области популярной музыки **23.10** «Т.С.Н.» Сериал

Канал «Россия»

17.00 Спасение **911**. **17.55** Белоруссия. Четыре года спустя. **18.10** Кипрас Мажейка. «Параллели». **18.25** Устами младенца. **19.00, 22.00** Вести. **19.25** Подробности. **19.35** «Кто убил Гарри Филда?» Худ. фильм (Великобритания). Часть **1**-я. **20.40** Репортер. **21.05** Без ретуши. **22.30** Река времени. **22.35** Автомиг. **22.40** Служба **299-00-00**. **22.55** «Последний контракт». Худ. фильм (Италия). **1**-я серия.

Санкт-Петербург

12.00, 18.30, 21.45 Информ ТВ. **12.10** Стиль жизни. **12.30** «Немецкая волна». **12.45** Овертайм. **13.00** Скорая помощь. **13.30** «Мануэла». Худ. фильм. **14.20** Советы садоводам. **16.15** Европейский калейдоскоп. **16.45** Чемпионат России по мини-футболу. Высшая лига. «Зенит» -»Дина» (Москва). **2**-й тайм. **17.25** Музыкальный момент. **17.30** Крестики-нолики. **18.00** Телемагазин. **18.05** Телеблиц. **18.10** Большой фестиваль. **18.50** Спортивные новости. **19.00** «Мануэла». Худ. фильм. **19.50** Телеслужба безопасности. **20.00** «Тереза Ракен». Балет в постановке Б.Эйфмана. Телеверсия. **20.55** Марк Захаров. Музыка кино и жизни. **21.25** Дела городские. **22.00** Спорт, спорт, спорт... **22.15** Парад парадов. Музыкальное шоу.

Польское телевидение

Программа 1

07 00 Кофе или чай? **08 45** Беседа. **09 00** «Мода на успех». Сериал пр-ва США. **09 30** Телетурнир для детей. **10 00** Новости. **10 10** Мама и я. **10 25** Гимнастика. **10 305** Дошкольники дома. **10 55** Поговорим о детях. **11 05** «Доктор Квинн». Сериал пр-ва США. **11 50** Музыкальная программа. **12 00** Программка для животных. **12 20** Малый взгляд. **12 30** Корни. **13 00** Новости. **13 10** Агробизнес. **13 15** Это история. **13 45** Безжалостная камера. **13 55** Документальный фильм. **14 25** Сила традиций. **14 40** Наше поколение. **15 10** Знаешь ли что... **15 15** Энциклопедия второй мировой войны. **15 35** Тайная история СССР. **15 50** Программа на вечер. **16 00** Для молодых зрителей. **16 30** «Мода на успех». Сериал пр-ва США. **17 00** Программа для молодежи. **17 25** Для детей. **18 00** Телеэкспресс. **18 20** Публицистическая программа. **19 10** «Марфи Браун». Сериал пр-ва США. **19 35** Юбилейная программа. **20 00** Вечеринка. **20 30** Новости. **21 05** Телетеатр. **23 00** Пульс дня. **23 30** Неделя президента. **23 40** Полицейский журнал. **00 00** Новости. **00 15** Тележурнал. **00 45** «Франтишек, божий фокусник». Фильм пр-ва Италии. **02 05** Развлекательная программа.

Программа 2

08 00 Панорама. **08 10** Спортивная программа. **08 20** Утренний гость. **08 50** Академия здоровья. **09 00** Местная программа. **09 30** «Морк и Минди». Сериал пр-ва США. **10 00** Мир женщин. **10 30** Дикие горизонты. **11 00** Кроссворд. **11 25** Телетурнир. **11 50** Летный журнал. **12 20** Сообщество в культуре. **12 50** Южный Китай. **13 00** Документальный фильм. **13 50** Академия здоровья. **14 00** Панорама. **14 20** «Хардкастл и Маккорник». Сериал пр-ва США. **15 10** Музыкальный журнал. **15 40** Музыкальные новости. **15 55** Приветствие. **16 00** Мультсериал. **16 30** Спортивное хобби. **17 00** Военная программа. **17 30** Телетурнир. **18 00** Документальный фильм. **19 00** Панорама. **19 10** Местная программа. **20 05** Колесо фортуны. **20 30** Программа для детей. **21 00** «Здровко». Сериал пр-ва Англии. **21 35** Автожурнал. **22 00** Панорама. **22 35** «Остановка Аляска». Сериал пр-ва США. **23 20** Литературный журнал. **00 00** Тележурнал. **00 30** Документальный фильм. **01 00** Панорама. **01 05** Юбилей Большого симфонического оркестра.

Аўторак, 19 сьнежня

Белорусское телевидение

7.35 Утренний коктейль. **7.50** Экономикст. Собственность. **8.00** Зеркало Си-эн-эн. **8.20** Авто-парк. **8.35** «Анне Вески». Фильм-концерт. **9.00** ТВ - школе. Белорусская литература. **9**-й класс. Франтишек Богушевич и его творчество. **9.30** Бездельник. **10.00** «Атланты и кариатиды». Худ. фильм **2**-я серия. **11.30** Туробъектив. Путешествия, встречи, отдых. **11.50** «Россия молодая». Худ. фильм. **9**-я серия. **15.00** Новости. **15.10** Торговый дом. **15.25** «Рембрандт. Офорты», «Петербург» Андрея Белого». Док. фильмы. **16.00** ТВ - школе. История. **7**-й класс. Восстание Тадеуша Костюшко. **16.30** «Весы». Дела несовершеннолетних. **16.40** Колесо времени. Исторический календарь. Декабрь. **17.05** Уроки Н.Новожиловой. **17.35** Телеанонс. **17.40** Кредо. **18.00** Музыкальный антракт. **18.10** Всемирные новости (Би-би-си, Си-эн-эн). **18.45** «Трижды один». Музыкальная передача MTV. **19.00** Новости (с сурдопереводом). **19.10** К **40**-летию Белорусского телевидения. Портрет в интерьере. Главный редактор программ для молодежи Александр Чернушевич. **19.25** Музыка без границ. Музыкально-информационная программа. **20.05** «Лада ОМС» представляет: «Моя любовь, моя печаль». Телесериал. **20.35** Колыбельная. **21.00** Панорама. Информационно-аналитическая программа. **22.10** «Гриф - птица терпеливая». Трехсерийный худ. фильм (Италия). **1**-я серия. **23.15** Новости. **23.30** Экономикст. **23.40** Под куполом Вселенной. **23.45** Темная комната. **ГРОДНО**: **17.05** Так говорит Библия. **17.35** Экология и мы. **18.05** Дневник Принеманья. **18.25** Радар. Про безопасность движения.

ОРТ

14.00, 17.00, 23.00 Новости **14.20** «Виджит спешит на помощь» Мультсериал **14.40** Кварьете «Весёлая квампания» **14.50** Мультитроллия **15.10** «Волшебный мир, или Синема» **15.35** «Элен и ребята» **16.00** ...До **16** и старше **16.30** Семь дней спорта **17.20** «Тропиканка» **18.10** Час-пик **18.35** Угадай мелодию **19.00** Тема **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время **20.45** «Весна» х/ф с Л.Орловой **22.40** Москва. Кремль **23.10** Хит-парад «Останкино»

Канал «Россия»

6.30 Время деловых людей. **7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00** Вести. **7.25** Требуются...требуются... **7.30** Звезды говорят. **7.35** Ритмика. **7.50** Телегазета. **9.50** Ключевой момент. **10.20** Милицейская хроника. **10.30** Газпром. **10.50** «Камень сновидений». Мультсериал. **11.15** Новая линия. **15.05** Там-там новости. **15.20** Вместе весело шагать. **15.50** Месяцеслов. **16.20** Новая линия. **16.45** «Камень сновидений». Мультсериал. **17.10** Мурманск. Четыре года спустя. **17.20** Ваш партнер. **17.35** «Музей и власть». Телефильм. Часть **1**-я. **18.10** L-клуб. **19.25** Подробности. **19.35** Хоккей. Международный турнир на приз газеты «Известия». Сборная Финляндии - сборная России. **21.40** Киноафиша. **22.30** Река времени. **22.35** Автомиг. **22.40** Служба **299-00-00**. **22.55** «Последний контракт». Худ. фильм (Италия). **2**-я серия. **23.55** Экран криминальных сообщений.

Санкт-Петербург

12.00, 18.30, 21.45 Информ ТВ. **12.10** Стиль жизни. **12.25, 12.50, 21.40** Музыкальный момент. **12.30** «Немецкая волна». **12.45, 18.05** Телеблиц. **13.00** Скорая помощь. **13.30** «Мануэла». Худ. фильм. **14.20** Советы садоводам. **16.50** По всей России. **17.00** Показывает Ленинградская областная телекомпания. **18.00** Телемагазин. **18.10** Большой фестиваль. **18.50** Спортивные новости. **19.00** «Мануэла». Худ. фильм. **19.50** Телеслужба безопасности. **20.00** Поет Танита Тикарам. **20.40** «Терраса». Худ. фильм (Италия). **22.00** Спорт, спорт, спорт... **22.15** «Терраса». Худ. фильм (Продолжение).

Польское телевидение

Программа 1

07 00 Кофе или чай? **08 45** Беседа. **09 00** «Альберт - пятый мушкетер». Мультсериал. **09 30** Программа для детей. **10 00** Новости. **10 10** Мама и я. **10 25** Гимнастика. **10 30** Дошкольники дома. **10 55** Поговорим о детях. **11 05** «Бруклинский мост». Сериал пр-ва США. **11 50** Музыкальная программа. **12 00** Рынок труда. **12 20** Люди - лягушки. **12 30** Клуб одиноких сердец. **12 50** Домашний юрист. **13 00** Новости. **13 10** Агробизнес. **13 15** Сельскохозяйственная программа. **13 40** Компьютерная школа. **13 55** Документальный фильм. **14 25** Джойстик. **14 40** Атом, звезды, жизнь. **14 55** Счет математики. **15 10** Что такое энергия? **15 30** Квант. **15 50** Программа на вечер. **16 00** Развлекательная программа. **16 30** «Новые приключения Черного князя». Сериал пр-ва Англии. **17 00** Для молодежи. **17 25** Тик-так. **18 00** Телеэкспресс. **18 20** Он или кто? **19 00** «Пани с мокрой головой». Сериал пр-ва Польши. **19 30** Чрезвычайный пересмотр. **20 00** Вечеринка. **20 30** Новости. **21 10** «Лучи божьего рождения». Фильм пр-ва США. **22 45** Пульс дня. **23 00** Сеймограф. **23 10** Дело репортера. **00 00** Новости. **00 20** Моя археология. **01 05** Ночное бдение без бутылки. **02 05** Киножурнал.

Программа 2

08 00 Панорама. **08 10** Спортивная программа. **08 20** Утренний гость. **08 50** Академия здоровья. **09 00** Местная программа. **09 30** «Фитнесс клуб». Сериал пр-ва Польши. **10 00** Мир женщин. **10 30** Документальный сериал. **11 00** Программа для детей. **11 25** Телетурнир. **11 50** Путешествия во времени и пространстве. **12 35** Спортивная студия. **12 50** Концерт. **13 30** Новая земля. **13 50** Академия здоровья. **14 00** Панорама. **14 20** «Запретная любовь». Сериал пр-ва Испании. **15 10** Музыкальный журнал. **15 45** Музыкальные новости. **15 55** Приветствие. **16 00** Сериал пр-ва Австралии. **16 30** Спортивная студия. **17 30** Телетурнир. **18 00** Тележурнал. **18 10** Наши деньги. **18 35** Католическая программа. **19 00** Панорама. **19 10** Местная программа. **20 05** Телетурнир. **20 35** Программа для детей. **21 50** Спортивная программа. **22 00** Панорама. **22 30** Экологическая программа. **22 45** Репортеры представляют. **23 05** «Земля обетованная». Фильм пр-ва Польши.

Серада, 20 сьнежня

Белорусское телевидение

7.35 Утренний коктейль. **7.50** Экономикст. **8.00** Зеркало Си-эн-эн. **8.20** Мультфильм. **8.30** «Лада ОМС» представляет: «Моя любовь, моя печаль». Телесериал. **9.00** ТВ - школе. История. **7**-й класс. Восстание Тадеуша Костюшко. **9.30** «Гриф - птица терпеливая». Худ. фильм (Италия). **1**-я серия. **10.35** К **100**-летию мирового кинематографа. «Алов». Док. фильм. **11.25** «Атланты и кариатиды». Худ. фильм. **3**-я серия. **12.55** Видимо-невидимо. **15.00** Новости. **15.10** Николай Караченцов в худ. фильме «Маленькая услуга». **16.30** Мультфильмы. **16.55** «Как рождается музыка?» Лицею при Белорусской академии музыки - **60** лет. **17.30** Коллаж. Программа для деловых людей. **18.00** Музыкальный антракт. **18.10** Всемирные новости (Би-би-си, Си-эн-эн). **18.45** «Трижды один». Музыкальная передача MTV. **19.00** Новости (с сурдопереводом). **19.10** Злободневно. Принимает участие министр здравоохранения Республики Беларусь И.М.Дробышевская. Прямая линия. **20.00** «Лада ОМС» представляет: «Моя любовь, моя печаль». Телесериал. **20.30** Скрижали. Альберт Швейцер. **20.35** Колыбельная. **21.00** Панорама. Информационно-аналитическая программа. **22.10** «Гриф - птица терпеливая». Худ. фильм (Италия). **2**-я серия. **23.15** Новости. **23.30** Экономикст. **23.40** Столица. Тележурнал. **23.55** Под куполом Вселенной. **24.00** «Рок-корона - **95**». Группа «Парадокс». **ГРОДНО**: **17.00** Дневник Принеманья. **18.15** Слово. Художественная программа.

ОРТ

5.00 Телеутро **8.00 11.00 14.00 17.00 23.00** Новости **8.15 17.20** «Тропиканка» **9.10** Тема **9.55** В мире животных **10.30** «Угадай мелодию» **11.10** ТРК «Мир» **14.20** «Виджит спешит на помощь» Мультсериал **14.40** Кактус и Ко **14.50** До-ми-соль **15.10** Зов джунглей **15.35** «Элен и ребята» **16.00** Тет-а-тет **16.30** Семь дней спорта **18.10** Час-пик **18.35** «Угадай мелодию» **19.00** «Сегодня с вами я, цыгане...» Авторская программа Э.Рязанова **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время **20.45** «Полёты во сне и наяву» х/ф с О.Янковским **22.25** Без паузы **23.10** «Т.С.Н.» Сериал

Канал «Россия»

6.30 Время деловых людей. **7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00** Вести. **7.25** Требуются...требуются... **7.30** Звезды говорят. **7.35** Ритмика. **7.50** Всего понемногу. **8.40** Телегазета. **8.45** Крестьянский вопрос. **9.05** Вас приглашает Лариса Рубальская. **10.20** Милицейская хроника. **10.30** Новая линия. **10.45** Мульти-пульти. **11.15** Новая линия. **15.05** Там-там новости. **15.20** Праздник каждый день. **15.30** Чья сторона? **16.20** Дальний Восток. **16.55** Моя война. **17.25** Латвия. Четыре года спустя. **17.40** Вас приглашает фирма «Савва». **17.55** «Музей и власть». Телефильм. Часть **2**-я. **18.25** Своя игра. **19.25** Подробности. **19.35** «Санта-Барбара». Худ. фильм. **20.30** Музыка всех поколений. **21.10** На политическом Олимпе. **22.30** Река времени. **22.35** Автомиг. **22.40** Служба **299-00-00**. **22.55** «Пешаварский вальс». Худ. фильм.

Санкт-Петербург

12.00, 18.30, 21.45 Информ ТВ. **12.10** Стиль жизни. **12.25, 12.50, 20.30** Музыкальный момент. **12.30** «Немецкая волна». **12.45, 18.05** Телеблиц. **13.00** Скорая помощь. **13.30** «Мануэла». Худ. фильм. **14.20** Советы садоводам. **16.55** Детское ТВ: ребятам о зверятах. Три колеса, фолиант и ... **17.45** «Шесть граней удачи». Телеигра-лотерея. **18.00** Телемагазин. **18.10** Большой фестиваль. **18.50** Спортивные новости. **19.00** «Мануэла». Худ. фильм. **19.50** Телеслужба безопасности. **20.00** Сгоревшие рукописи. Бакст. **20.35** Тихо! Идет репетиция... Передача **1**-я. **21.10** Блеф-клуб. **22.00** Спорт, спорт, спорт... **22.15** «Золотой телец». Развлекательная программа. **23.05** «Ночной удар».

Польское телевидение

Программа 1

07 00 Кофе или чай? **08 45** Беседа. **09 00** «Мода на успех». Сериал пр-ва США. **09 30** Программа для детей. **09 45** Дети детям. **10 00** Новости. **10 10** Мама и я. **10 25** Гимнастика. **10 30** Дошкольники дома. **10 55** Поговорим о детях. **11 00** «Слава». Сериал пр-ва США. **11 50** Музыкальная программа. **12 00** Тележурнал. **12 15** Рыбы и рыбки. **12 30** Наше государство. **13 00** Новости. **13 10** Агробизнес. **13 15** Сельскохозяйственная программа. **13 40** Грамматика. **14 00** Искусство - неискусство. **14 25** Понять искусство. **14 45** Необычные музеи. **15 10** Угадай, выскажись. **15 15** Сериал пр-ва Англии. **15 25** Люмен **2000**. **15 50** Программа на вечер. **16 00** Музыкально-поэтический журнал. **16 30** «Мода на успех». Сериал пр-ва США. **17 00** Для молодежи. **17 25** Телетурнир для детей. **18 00** Телеэкспресс. **18 20** Телетурнир. **18 50** С камерой среди зверей. **19 10** «Солнечный патруль». Сериал США. **20 00** Вечеринка. **20 30** Новости. **21 10** «Когда сознание спит». Фильм пр-ва Польши. **23 00** Пульс дня. **23 20** Рожать по-человечески. **00 00** Новости. **00 15** «Десятая заповедь». Фильм пр-ва Польши. **01 15** Документальный фильм. **02 20** Люмен **2000**.

Программа 2

08 00 Панорама. **08 10** Спортивная программа. **08 20** Новости. **08 50** Академия здоровья. **09 00** Местная программа. **09 30** «Все, кроме любви». Сериал пр-ва США. **10 00** Мир женщин. **10 30** Каждая минута детям. **11 00** Программа для детей. **11 25** Телетеатр. **12 45** Документальный фильм. **13 30** Мой маленький мир. **13 50** Академия здоровья. **14 00** Панорама. **14 20** Сериал пр-ва Италии. **15 05** Музыкальный журнал. **15 40** Музыкальные новости. **15 55** Приветствие. **16 00** Мультсериал. **16 25** Пейзажи польской деревни. **16 50** Телепредставление для детей. **17 00** Животные вокруг нас. **17 30** Телетурнир. **18 00** Документальный фильм. **18 55** Розыгрыш лото. **19 00** Панорама. **19 10** Местная программа. **20 05** Колесо фортуны. **20 35** Программа для детей. **21 00** Тележурнал. **21 50** Спортивная программа. **22 00** Панорама. **22 35** Экспресс репортеров. **23 05** Театральная студия. **23 45** «Мастера света». Документальный фильм. **01 15** Панорама. **01 20** Музыкально-поэтическая программа.

Чацьвер, 21 сьнежня

Белорусское телевидение

7.35 Утренний коктейль. **7.50** Экономикст. **8.00** Зеркало Си-эн-эн. **8.20** «Тамара Макарова». Док. фильм. **8.30** «Лада ОМС» представляет: «Моя любовь, моя печаль». Телесериал. **9.00** Уроки Н.Новожиловой. **9.30** «Гриф - птица терпеливая». Худ. фильм (Италия). **2**-я серия. **10.35** Банка комиксов. **11.05** Мультфильмы. **11.35** «Атланты и кариатиды». Худ. фильм. **4**-я серия. **13.20** «Путешествие в Италию Иогана Вольфганга Гете». Док. фильм. **15.00** Новости. **15.10** «Через годы...» Встреча выпускников минской школы N47 с первой учительницей Ю.П.Брыль. **15.40** Мультфильмы. **16.10** ТВ - школе. История. **9**-й класс. Культура Беларуси в конце **20**-х - **30**-е годы XX столетия. **16.40** «Вера, Надежда, Любовь». Поэт Роман Тармола. **17.10** Адвокат. Права человека. **18.00** Музыкальный антракт. **18.10** Всемирные новости (Би-би-си, Си-эн-эн). **18.45** «Трижды один». Музыкальная передача MTV. **19.00** Новости (с сурдопереводом). **19.10** Протокол. Международная программа. **19.30** К **40**-летию Белорусского телевидения. Портрет в интерьере. Петр Коваленко. **19.50** SOS. Криминальная хроника. **20.00** «Лада ОМС» представляет: «Моя любовь, моя печаль». Телесериал. **20.35** Колыбельная. **21.00** Панорама. Информационно-аналитическая программа. **22.10** «Гриф - птица терпеливая». Худ. фильм (Италия). **3**-я серия. **23.15** Новости. **23.30** Экономикст. **23.40** «Крок». Информационная программа. **0.05** Под куполом Вселенной. **0.10** «Крок». «Большая Медведица». Кино и видео для молодежи. **ГРОДНО**: **18.00** Дневник Принеманья. **18.10** Над Неманом. (Программа на польском языке.)

ОРТ

5.00 Телеутро **8.00 11.00 14.00 17.00 23.00** Новости **8.15 17.20** «Тропиканка» Сериал **9.05** «Верните Рекса» Мультфильм **9.25** Клуб путешественников **10.10** Смехопанорама **11.10** ТРК «Мир» **14.20** «Виджит спешит на помощь» Мультсериал **14.40** Лего-го! **15.10** Тин-тоник **15.35** «Элен и ребята» **16.00** Рок-урок **16.30** Семь дней спорта **17.25** Хоккей. Международный турнир на приз газеты «Известия» **20.00** Время **20.45** Фильм Акиры Куросавы «Ран» **23.55** Музобоз **0.40** «Т.С.Н.» Сериал

Канал «Россия»

6.30 Время деловых людей. **7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00** Вести. **7.25** Требуются...требуются... **7.30** Звезды говорят. **7.35** Ритмика. **7.50** Всего понемногу. **8.40** Телегазета. **8.45** Крестьянский вопрос. **9.05** «Санта-Барбара». Худ. фильм. **10.20** Милицейская хроника. **10.30** «Санта-Барбара». Худ. фильм. **11.25** Никто не забыт. **15.05** Там-там новости. **15.20** Праздник каждый день. **15.30** Компас «Роста». Чудный остров. **16.20, 22.55** «Первый шаг». Благотворительный телемарафон. **16.55** Новая линия. **17.25** «Музей и власть». Телефильм. Часть **3**-я. **17.55** Ваш партнер. **18.10** Непопулярная тема. **18.25** Лидер-прогноз. **19.25** Подробности. **19.35** «Санта-Барбара». Худ. фильм. **20.30** Маски-шоу. **21.10** Клуб губернаторов. **22.30** Река времени. **22.35** Автомиг. **22.40** Служба **299-00-00**. **23.40** Экран криминальных сообщений.

Санкт-Петербург

12.00, 18.30, 21.45 Информ ТВ. **12.10** Стиль жизни. **12.25, 12.50, 21.05** Музыкальный момент. **12.30** «Немецкая волна». **12.45, 18.05** Телеблиц. **13.00** Скорая помощь. **13.30** «Мануэла». Худ. фильм. **14.20** Советы садоводам. **16.45** По всей России. **17.00** Показывает Ленинградская областная телекомпания. **18.00** Телеблиц. **18.05** Телемагазин. **18.10** Большой фестиваль. **18.50** Спортивные новости. **19.00** «Мануэла». Худ. фильм. **19.50** Телеслужба безопасности. **20.00** Чемпионат России по мини-футболу. Высшая лига. «ПСИ». (СПБ) - «Дина» (Москва). **2**-й тайм. **20.35** Тихо! Идет репетиция... Передача **2**-я. **21.10** «Наобум». Валерий Сюткин. **22.00** Спорт, спорт, спорт... **22.15** «Мэри навсегда». Худ. фильм (Италия).

Польское телевидение

Программа 1

07 00 Кофе или чай? **08 45** Беседа. **09 00** Мультсериал. **09 30** Программа для детей. **09 45** Дети детям. **10 00** Новости. **10 10** Мама и я. **10 20** Гимнастика. **10 30** Дошкольники дома. **10 55** Поговорим о детях. **11 05** «Юристы из города Ангелов». Сериал пр-ва США. **11 50** Музыкальная программа. **12 00** Кулинарная программа. **12 20** Это легко. **12 30** Таков мир. **12 45** Жить безопасней. **13 00** Новости. **13 10** Агробизнес. **13 15** Сельскохозяйственная программа. **13 40** Документальный фильм. **14 10** Неразлучная пара. **14 25** Любители птиц. **14 40** Балтийские повести. **15 00** Животные мира. **15 30** Через моря и суши. **15 50** Программа дня. **16 00** Музыкальная программа. **16 30** «Макс Глик». Сериал пр-ва Канады. **17 00** Для молодежи. **17 25** Программа для детей. **18 00** Телеэкспресс. **18 20** Киножурнал. **18 40** Автомания. **19 10** «Папа майор». Сериал пр-ва США. **19 30** Католический журнал. **20 00** Вечеринка. **20 30** Новости. **21 10** «Неприкасаемые». Сериал пр-ва США. **22 00** Публицистическая программа. **23 00** Брось курить вместе с нами. **23 20** Правительственный журнал. **00 00** Хозяйственные новости. **00 15** Миниатюры. **00 20** Документальный фильм. **01 20** Развлекательная программа.

Программа 2

08 00 Панорама. **08 10** Спортивная программа. **08 20** Утренний гость. **08 50** Академия здоровья. **09 00** Местная программа. **09 30** «Дети, заботы и мы». Сериал пр-ва США. **10 00** Трансляция заседаний сейма. **15 55** Приветствие. **16 00** Вокруг света. **16 25** Академия здоровья. **16 35** Спортивная студия. **17 00** Документальный фильм. **17 30** Телетурнир. **18 00** Публицистическая программа. **19 00** Панорама. **19 10** Местная программа. **20 05** Телетурнир. **20 35** Клуб пана Рыся. **21 00** Публицистическая программа. **21 50** Спортивная программа. **22 00** Панорама. **22 35** «Фанни и Александр». Фильм пр-ва Швеции. **01 35** Панорама. **01 40** Концерт.

На тыдзень

Пятніца, 22 сьнежня

Белорусское телевидение

7.35 Утренний коктейль. **7.50** Экономикст. **8.00** Зеркало Си-эн-эн. **8.20** Мультфильм. **8.30** «Лада ОМС» представляет: «Моя любовь, моя печаль». Телесериал. **9.00** ТВ - школе. История. **9**-й класс. Культура Беларуси в конце **20**-х - **30**-е годы XX столетия. **9.30** «Гриф - птица терпеливая». Худ. фильм (Италия). **3**-я серия. **10.35** Концертный сезон. Наши гости - американские музыканты. **11.05** Классика на экране. «Три года». Худ. фильм. **1**-я и **2**-я серии. **15.00** Новости. **15.10** Мультфильмы. **16.00** Все про все. Информационно-познавательная программа для детей. **16.20** «Поклонитесь, внуки, деду!» Музыкальная передача. **16.50** Экомир-**95**. **17.20** Диалоги о спорте. Валерий Палазов (парусный спорт). **17.40** Интер-инфо. **18.00** Музыкальный антракт. **18.10** Всемирные новости (Би-би-си, Си-эн-эн). **18.45** «Трижды один». Музыкальная передача MTV. **19.00** Новости (с сурдопереводом). **19.10** Сегодня - День энергетика. «Живая нить энергетики». Телеочерк про коллектив «Гомельэнерго». **19.45** Эстрадный концерт. **20.05** Вертикаль. Почта Президента. **20.35** Колыбельная. **21.00** Панорама. Информационно-аналитическая программа. **22.10** Компания «Цептер» представляет: «Аптечный ковбой». Худ. фильм (США). В перерыве (**23.00**) - Новости. **0.10** Экономикст. **0.20** Под куполом Вселенной. **0.25** Акколада. Музыкально-развлекательная программа. **ГРОДНО**: **18.00** Дневник Принеманья. **18.20** Только по пятницам.

ОРТ

5.00 Телеутро **8.00 11.00 14.00 17.00 23.00** Новости **8.10, 17.20** «Тропиканка» **9.00** Хоккей. Международный турнир на приз газеты «Известия» **10.25** Пока все дома. **11.10** ТРК «Мир» **14.20** «Виджит спешит на помощь» Мультсериал **14.45** Новая реальность **15.05** Фильм-сказка «Три толстяка» **16.30** Семь дней спорта **18.10** Дикое поле **18.25** Человек и Закон **18.55** Поле чудес **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время **20.45** «Детективное агенство «Лунный свет» Сериал **21.55** Взгляд **22.40** «Трасса» **23.10** Ночной кинозал «Опасные игры» Триллер

Канал «Россия»

6.30 Время деловых людей. **7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00** Вести. **7.25** Требуются...требуются... **7.30** Звезды говорят. **7.35** Ритмика. **7.50** Всего понемногу. **8.40** Телегазета. **8.45** Крестьянский вопрос. **9.05** «Санта-Барбара». Худ.фильм. **10.20** Милицейская хроника. **10.30** Торговый дом. «Ле Монти». **10.45** Между сказкой и былью. **11.05** Клип-антракт. О. Ходочинская, Г.Липина, группа «Фристайл». **11.15** Новая линия. **15.05** Там-там новости. **15.20** Праздник каждый день. **15.30** Продленка. **15.50** Месяцеслов. **16.20** Казахстан. Четыре года спустя. **16.35** Дисней по пятницам. «Зорро». Худ. фильм. **18.25** Правительственные будни. **19.25** Подробности. **19.35** «Санта-Барбара». Худ.фильм. **20.30** Поэт Александр Малинин. **21.10** «К-2» представляет: Микеланджело Антониони в программе «САС». **22.30** Река времени. **22.35** Автомиг. **22.40** Служба **299-00-00**. **22.55** «Микеланджело Антониони. Снимать - значит жить». Премьера док. фильма. **23.50** АРТ-обстрел. **0.20** Леда.

Санкт-Петербург

12.00, 18.30, 21.45 Информ ТВ. **12.10** Стиль жизни. **12.25, 12.50, 20.30** Музыкальный момент. **12.30** «Немецкая волна». **12.45, 18.05** Телеблиц. **13.00** Скорая помощь. **13.30** «Мануэла». Худ.фильм. **14.20** Советы садоводам. **16.10** Детское ТВ. «Сказка за сказкой». **17.00** Показывает Ленинградская областная телекомпания. **18.00** Телемагазин. **18.10** Большой фестиваль. **18.50** Спортивные новости. **19.00** «Мануэла». Худ.фильм. **19.50** Телеслужба безопасности. **20.00** Илзе Лиепа и ее друзья... **20.35** Тихо! Идет репетиция... Передача **3**-я. **21.10** Чиж и К. **22.00** Спорт, спорт, спорт... **22.15** «За пределами разума». Худ. фильм (США).

Польское телевидение

Программа 1

07 00 Кофе или чай? **08 45** Беседа. **09 00** «Мода на успех». Сериал пр-ва США. **09 30** Накануне праздника. **10 00** Новости. **10 10** Мама и я. **10 25** Дошкольники дома. **11 00** Сериал пр-ва США. **11 50** Музыкальная программа. **12 00** Программа для родителей. **12 15** Делай как мы. **12 30** У себя. **13 00** Новости. **13 10** Агробизнес. **13 15** Сельскохозяйственная программа. **13 45** Польский феномен. **13 55** Школа. **14 00** Если не Оксфорд, то что? **14 05** Собственная школа. **14 25** Книги, которые потрясли мир. **14 45** **600** секунд документа. **14 55** Фирма. **15 10** Кто ты есть? **15 30** Польский феномен. **15 50** Программа на вечер. **16 00** Музыкальная программа. **16 30** «Мода на успех». Сериал пр-ва США. **17 00** Программа для молодежи. **17 25** Программа для детей. **18 00** Телеэкспресс. **18 20** Тележурнал. **18 30** Еженедельник культуры. **18 45** Тележурнал потребителя. **19 05** Свидание втемную. **19 50** Сатирическая программа. **20 00** Вечеринка. **20 30** Новости. **21 10** «Миссия». Фильм пр-ва Англии. **23 15** Пульс дня. **23 30** Четверть часа. **23 50** Помощь для детей. **00 00** Новости. **00 15** Развлекательная программа. **01 00** «Прибывший в дождь». Фильм пр-ва Франции. **02 55** Культурно-публицистическая программа.

Программа 2

08 00 Панорама. **08 10** Спорт. **08 20** Утренний гость. **08 50** Академия здоровья. **09 00** Местная программа. **09 30** «Полный дом». Сериал пр-ва США. **10 00** Трансляция заседаний сейма. **15 55** Приветствие. **16 00** Мультсериал. **16 25** Академия здоровья. **16 35** Репортаж. **17 00** Спортивная студия. **18 00** Развлекательная программа. **19 00** Панорама. **19 10** Местная программа. **20 05** Один из десяти. **20 35** Программа для детей. **21 00** Весело или грустно. **21 50** Спортивная программа. **22 00** Панорама. **22 30** Тележурнал. **22 40** Развлекательная программа. **23 15** «Год из жизни одной семьи». Фильм пр-ва США. **01 00** Панорама. **01 05** Музыкальное представление.

Субота, 23 сьнежня

Белорусское телевидение

8.00 Экономикст. **8.10** Зеркало Си-эн-эн. **8.30** Спортплощадка. **8.45** «Мир природы и увлечений». **9.35** Здоровье. Тележурнал. **10.05** «Ералаш». Юмористический журнал для детей. **10.25** Европейская двадцатка. Музыкальная программа MTV. **11.10** К **100**-летию мирового кинематографа. Премьера худ. фильма «Цветы провинции» («Беларусьфильм»). **12.30** Телеклуб «Гав-гав». **13.00** Многоголосие. **13.35** Творческое молодежное обьединение «Крок». КВН-**95**. Финал республиканской лиги. **14.35** Четвертое измерение. **15.20** «Тропическая жара». Худ.фильм. **16.10** «Етвызь-**95**». Телефестиваль западнополесской эстрадной песни. **17.15** Музыкальный салон Элеоноры Езерской. Гости программы - ученый и певец Александр Дерябин и художник Александр Кищенко. **18.05** Банка комиксов. **18.35** Финансовое время. **18.50** «Колумбус. Высокий стиль.» **19.20** «Проделки в старинном стиле». Худ. фильм. **20.35** Колыбельная. **21.00** Новости. **21.50** «Звезды» на экране. Андрей Мягков, Дмитрий Харатьян, Леонид Куравлев в худ.фильме «На Дерибасовской хорошая погода, или на Брайтон-Бич опять идут дожди». **23.25** Видимо-невидимо. **0.25** Под куполом Вселенной. **0.30** Королевская охота.

ОРТ

6.45 8.10 Телеканал «Подъём!» **7.45** Слово пастыря **8.00 14.00 17.00 23.15** Новости **9.30** Детская программа «Не зевай» **10.00** Утренняя почта **10.35** Смак **10.50** «Живопись: Великие имена - Гойя» Сериал **11.20** Бомонд **11.40** Звёзды российского искусства. Премия «Триумф» **12.15** Фильмы нашей памяти «Екатерина Воронина» **14.20** Автомобиль и я **14.50** В мире животных **15.30** «Америка с М.Таратутой» **16.00** «Както раз...» **16.10** «Умники и умницы» **17.20** «Телескоп» **17.50** Праздник сатиры и юмора. Фестиваль «Золотой Остап» **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время **20.45** «Что? Где? Когда?» **21.55** «Детективное агенство «Лунный свет» Сериал **23.10** Коллекция первого канала. Фильм Жан-Жака Беннекса «Дива»

Канал «Россия»

7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Вести. **7.25** Звезды говорят. **7.30** Вовкулакия, или Загадка доктора Никодима. **7.45** Компас «Роста». **8.00** «Одиссея». Худ.фильм. **8.25** Чудо-кисточка. **8.45** Этикетка. **8.55** Мировая деревня. **9.25** Твои возможности, человек. **9.55** Торговый дом. «Ле Монти». **10.00** До Москвы - далеко. **10.45** Пилигрим. **11.30** Лучшие игры НБА. **12.30** Карьера. **13.20** Де факто. **13.35** «Рождество комиссара Мегрэ «. Худ. фильм. Часть **1**-я. **14.25** Веди. **14.55** Клип-антракт Л.Нежданная. **15.00** Футбол без границ. **15.45** Танц-экспресс. **16.00** Театр моей памяти. Праграмма В.Смехова. **16.30** Горячая десятка. **17.25** Большой скандал. **17.55** «Битлз». Великая четверка». Док. фильм (Великобритания). **19.25** Аншлаг и Ко. **20.55** «Рождественский концерт». Хосе Каррерас, Пласидо Доминго, Натали Коул. **22.30** Река времени. **22.35** Автомиг. **22.40**, **23.55** Служба **299-00-00**. **22.55** Программа «А». **0.10** «Будьте моим мужем». Худ. фильм.

Санкт-Петербург

10.00 Стиль жизни. **10.15** Музыкальный момент. **10.25** Дом кино. Фестиваль в Мангейме. **10.55** Моя музыка. Родд Велл: певец, игрок, бродяга... **11.25** Теледоктор. **11.45** Исторический альманах. **12.15** Телевизионная служба трудоустройства. **12.30** «И корабль плывет...» Худ. фильм (Италия). **14.40** Храм. **15.10** «Золотой ключ». **15.25** Чемпионат Италии по футболу. **17.25** Мы и банк. **18.10** Большой фестиваль. **18.30, 21.45** Информ ТВ. **18.50** «Вкус к жизни» с Тамарой Максимовой. **19.15** «Смерть неаполитанского математика». Худ.фильм (Италия). **21.00** «На дороге». **22.05** «Теле-граф». **22.25** «Доминик и Юджин». Худ.фильм (США). **0.15** «Хрустальный ключ». Фестиваль музыкальных клипов.

Польское телевидение

Программа 1

08 00 Экологическая программа. **08 15** Из Польши. **08 30** Все об огороде. **08 55** Агролиния. **09 30** Программа для детей и молодежи. **09 55** Программа дня. **10 00** Новости. **10 10** «Зерно». Программа католической редакции. **10 35** Программа для детей и молодежи. **11 35** Атом, звезды, жизнь. **11 50** Что вы на это? **12 00** Тайна оздоровления. **12 50** Репортаж. **13 00** Новости. **13 10** Страна. **13 35** Телеконцерт пожеланий. **14 00** Животные мира. **14 30** Мультфильмы У. Диснея. **15 45** Телетеатр. **16 45** Тележурнал. **17 10** «Билл Гоусби шоу». Сериал пр-ва США. **17 35** Тележурнал. **18 00** Телеэкспресс. **18 25** Телетурнир. **18 55** Тележурнал. **19 05** «День за днем». Сериал пр-ва США. **20 00** Вечеринка. **20 30** Новости. **21 10** «Роки». Фильм пр-ва США. **23 15** Развлекательная программа. **00 10** Новости. **00 20** Спортивная суббота. **00 45** «Избранник смерти». Фильм пр-ва США. **02 15** Музыкальная программа. **02 45** «Трагическая ошибка». Часть **2**. Фильм пр-ва Италии.

Программа 2

08 00 Панорама. **08 10** Концерт. **08 30** Такие одинокие. **08 50** Уроки языка глухонемых. **09 00** Мультсериал. **09 20** Приветствие. **09 30** Местная программа. **10 30** Мой телефон безопасности. **11 00** Жизнь рядом с нами. **11 30** Портрет поляков. **12 00** Час с Ганной Берберой. **13 00** «Высшие сферы». Фильм пр-ва США. **15 00** События недели. **15 35** Ребусы. **16 05** Телетурнир. **16 40** «Фитнесс клуб». Сериал пр-ва Польши. **17 05** Документальный фильм. **18 00** Сериал пр-ва США. **18 55** Розыгрыш лото. **19 00** Панорама. **19 10** Местная программа. **19 30** Семь дней - мир. **20 05** Телетурнир. **20 35** Сумасшедшие цифры. **21 00** Концерт. **22 00** Панорама. **22 30** Слово на воскресенье. **22 35** Музыкальный журнал. **23 15** «Игра в кошки-мышки». Триллер пр-ва Англии. **00 10** История жизни певца. **01 30** Панорама. **01 35** Концерт.

Нядзеля, 24 сьнежня

Белорусское телевидение

7.55 Уроки Н.Новожиловой. **8.25** Новости-ТВ. **8.40** Авто-парк. **8.55** Телебом. Почтовый ящик. **9.20** О шахматах и шахматистах. **9.45** Все нормально, мама! Развлекательная программа. **10.15** Туробъектив. Путешествия, встречи, отдых. **10.35** Лучшие хиты MTV. **11.05** Арсенал. Передача для армейцев. **11.35** Наталья Гундарева в худ.фильме «Одиноким предоставляется общежитие». **13.00** Ситуация. Почти детективная викторина. **13.30** Телевизионный Дом кино. Встреча с народным артистом России Юрием Назаровым и польской актрисой Барбарой Брыльской. **14.25** Пресс-импреза. **15.10** «Экспедиция». Научно-популярный сериал. **15.45** «Етвызь-**95**». Телефестиваль западнополесской эстрадной песни. **16.50** Стиль. **17.15** Бездельник. **17.45** По вашим просьбам. «Первая перчатка». Худ. фильм. **19.05** «Нов и К» представляет: «Бархатный сезон». Музыкально-развлекательная программа. **19.35** Колыбельная. **20.00** Резонанс. **21.05** Ток-шоу «Карамболь». **21.35** «Синема» представляет: «Парижанка». Худ. фильм (Франция). **23.00** Праздничное богослужение на Рождество Христово. Трансляция из костела св.Роха. **24.00** Под куполом Вселенной.

ОРТ

6.50 Тираж «Спортлото» **7.00 8.10** Телеканал «Подъём!» **8.00 17.00 23.20** Новости **9.30** Пока все дома **10.00** Утренняя звезда **10.50** Из первых рук **11.00** Служу России! **11.30** Играй, гармонь! **12.00** «Русскiй мiръ» **12.25** Под знаком «Пи» **12.55** «Мой друг - лошадь» **12.25** Смехопанорама **14.20** Дети Чечни **14.40** Музыка в эфире **15.30** Клуб путешественников **16.15** Мультфейерверк: «Легенды острова сокровищ», «Погонщики динозавров» **17.20** Футбольное обозрение **17.55** Лучшая российская мультипликация «Пустышка», «Тук-тук» **18.00** «Оба-на!» **18.45** Главный приз Каннского фестиваля. Кинодрама «Пианино» **21.00** Воскресенье **22.00 23.20** «Детективное агенство «Лунный свет» Сериал **23.15** Любовь с первого взгляда

Канал «Россия»

7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Вести. **7.25** Звезды говорят. **7.30** Первый дубль. **7.45** «Одиссея». Худ. фильм. **8.10, 22.40, 23.45** Служба **299-00-00**. **8.25** В мире авто- и мотоспорта. **8.55** Доброе утро, Европа! **9.25** Аты-баты... **9.55** Торговый дом. «Шарп». **10.00** Вести в одиннадцать. **10.15** Русское лото. **11.00** «Прекрасный кенгуру». Док. фильм (Великобритания). **11.55** Большой хоккей. **12.35** Книжная лавка. **13.20** Не вырубить... **13.35** «Рождество комиссара Мегрэ». Худ. фильм. Часть **2**-я. **14.30** Золотая шпора. **15.00** «Возьми крест свой...» Мария Миронова. **15.50** «Аргентинское танго». Танцуют И.Лиепа и П.Беновенто. **15.55** Коробка передач. **16.10** Три богатыря. **17.00** Волшебный мир Диснея. «Чокнутый», «Новые приключения Винни Пуха». **17.55** «Битлз». Великая четверка». Док. фильм (Великобритания). **19.25** «Приключения няни». Худ. фильм (США). **21.25** У Ксюши. **22.30** Река времени. **22.35** Автомиг. **22.55** XX век в кадре и за кадром. С.Говорухин. **24.00** «Черные кошки в бамбуковых зарослях». Худ. фильм (Япония).

Санкт-Петербург

9.00 Это ваш день. **9.25** Целительное слово. **9.55** Стиль жизни. **10.15** «Тайна пирамид». Телефильм (Франция). **11.00** Воскресный лабиринт. **12.10, 15.20, 18.05** Музыкальный момент. **12.15, 14.40, 17.25, 21.25** Центр межрегиональных программ. **12.50** Страсти-мордасти. **13.05** Классика-**5**. Звезда балета Алексей Ратманский. **13.35** Триумф в Мариинском. Майя Плисецкая. **13.55** Концерт камерного оркестра «Виртуозы Москвы». **15.25** Антре. Цирковая программа. **15.45** Рождественский мультипликационный фильм. **16.40** На «бис». Филипп Киркоров. **18.10** Экспресс-кино. **18.30, 21.45** Информ ТВ. **18.50** «Вкус к жизни» с Тамарой Максимовой. **19.20** Овертайм. **19.35** «Посмотрим». Анонс телепрограмм. **19.50** «Последняя минута». Худ. фильм (Италия). **22.15** «Адамово яблоко» представляет «Ноу смокинг». **23.00** Музыкальный рай.

Польское телевидение

Программа 1

08 00 Программа дня. **08 10** Арктическая одиссея. **09 00** Балетная программа. **09 30** «Дорога в Авонлеа». Сериал пр-ва Канады. **10 25** Программа для детей. **10 35** Фильм для детей. **11 30** Рождество в раю. **12 00** У истоков. **13 00** Трансляция из Ватикана. **13 20** Католическая программа. **13 35** Репортаж. **14 00** На перекрестке мира и бесконечности. **14 30** Божьи подарки. **14 55** Рождество с Римским Папой. **15 05** В старом кино. **16 50** Рождество с Римским Папой. **17 05** Тележурнал. **18 00** Телеэкспресс. **18 20** Стол, накрытый белой скатертью. **18 55** Поют дети. **19 40** Рождество с Римским Папой. **20 00** Вечеринка. **20 30** Новости. **21 00** Обращение примас-кардинала Польши. **21 05** Помощь детям. **21 25** «Рождество в Брэйди». Комедия пр-ва США. **23 10** Репортаж. **23 55** Помощь детям. **00 20** Кабаре пожилых. **00 55** Трансляция богослужения из Ватикана. **02 50** «Мой дядюшка Беньямин». Комедия пр-ва Франции.

Программа 2

08 00 Эхо недели. **08 30** Фильм для глухих. **09 25** Слово на воскресенье. **09 30** Местная программа. **10 30** Приветствие. **10 45** Отчизна. **11 00** Монастыри. **11 30** «Морк и Минди». Сериал пр-ва США. **12 00** Программа для детей. **13 00** «Мальчик для битья». Фильм пр-ва Англии. **14 45** Святой Николай и другие ребята. **15 15** Английская развлекательная программа. **15 50** Большой оркестр. **16 00** Телетурнир. **16 35** Приветствие. **16 40** Биографический фильм. **17 30** Рождество во второй программе. **17 45** Новые горизонты. **18 20** «Рождество в Коннектикут». Фильм пр-ва США. **19 50** Местная программа. **20 00** Концерт. **20 35** Программа для детей. **21 00** Рождественский концерт. **22 00** Панорама. **22 30** Праздничный выпуск. **22 45** Рождество у Черной мадонны. **23 10** «Мужчина на чердаке». Комедия пр-ва США. **00 40** Концерт. **01 15** «Мой лучший год». Комедия пр-ва США. **02 45** Концерт.

УВАГА!

Прымаецца падпіска (альтэрнатыўная) на наступныя газеты: «Белорусская деловая газета», «Имя», «Народная воля», «Свабода», «Пагоня». Вас чакаюць кожны дзень акрамя нядзелі па адрасу: **вул.Савецкая,10 з 10 да 20 гадзін.**

М.БАЎСЮК.

Кінатэатры

Тэлефоны аўтаадказчыкаў:

"УСХОД"	-47-81-29
"ГРОДНА"	-45-28-12
"ІМЯ ПУШКІНА"	- 2-22-44
"КОСМАС"	-44-01-61
"ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА"	-45-29-08
"КАСТРЫЧНІК"	- 2-20-74

«КАМУНАЛЬНІК» ПАЕДЗЕ Ў ПАРЫЖ!

...А яшчэ ў Ізраіль і Швайцарыю! Гэта стала вядома пасьля таго, як 12 сьнежня адбылася жараб'ёўка фінальнага турніру Кубка ўладальнікаў Кубкаў па валейболу.

Нагадаем, што пасьля перамогі над македонскім «Югахромам» нашыя валейбалісты трапілі ў лік 16 мацнейшых удзельнікаў турніру, якія падзяліліся на дзьве групы. Як паведаміў «Пагоні» галоўны трэнер «Камунальніка» Анатоль Паняшын, наша каманда ў сваёй групе сустрэнецца з клубамі «Альком» (Галандыя), «Пары Сэн-Жэрмэн» (Францыя), «Марыбор» (Славенія), «Хапаэль» (Ізраіль), «Ардаф» (Румынія), МТВ (Швайцарыя) і «Анітая» (Гішпанія).

Першая сустрэча адбудзецца 10 студзеня ў Горадні, калі ў «госьці» да нашых валейбалістаў прыедуць галандцы. На сваёй пляцоўцы «Камунальнік» будзе прымаць таксама славенцаў (24 студзеня), румынаў (7 лютага) і гішпанцаў (21 лютага). Каманды, якія зоймуць два першыя месцы ў групе, разам з пераможцамі іншай групы, працягнуць барацьбу за галоўны прыз турніру. Клубы, якія ў сваіх групах зоймуць 3-4 месцы, аўтаматычна трапляюць у фінальны турнір Кубка Кубкаў наступнага года. Ну а ўсе астатнія клубы ў наступным сезоне пачнуць адборачны турнір з другога круга. Такім чынам, трапіўшы сёлета ў кампанію мацнейшых клубаў кантынента, «Камунальнік» зрабіў добры задзел і на наступны год!

Ну а апошняй сур'ёзнай рэпетыцыяй перад адказнымі гульнямі стане чарговы тур чэмпіянату краіны. З 16 па 18 сьнежня чатыры мацнейшыя беларускія каманды прыедуць у Горадню. 16 сьнежня ў 17.00 "Камунальнік" сустрэнецца з чэмпіёнам Беларусі - віцебскім «Спадарожнікам», 17 сьнежня таксама ў 17.00 - з «Заходнім Бугам» з Берасьця і 18 сьнежня ў 11.30 - з СКА (Менская вобласьць).

Вітаўт РУДНІК.

ШВЕЦЫЯ, ШАТЛАНДЫЯ, АЎСТРЫЯ, ЛАТВІЯ, БЕЛАРУСЬ, ЭСТОНІЯ

Менавіта так выглядае сьпіс адборачнай групы N 4 да чэмпіянату сьвету па футболе, які ў 1998 годзе пройдзе ў Францыі.

Жараб'ёўка адборачнага турніру прайшла 12 сьнежня ў Парыжы. Лёс эўрапейскіх каманд, падзеленых на дзевяць групаў, вызначала рука лепшага футбаліста Афрыкі Джорджа Веа. Трэба адзначыць, што яна ў яго аказалася даволі лёгкай, бо сапернікі беларусам дасталіся ня самыя моцныя. Шведы, якія на апошнім чэмпіянаце сьвету былі бронзавымі прызёрамі, сёньня перажываюць ня лепшыя часы, і тое, што каманда ня трапіла ў фінал першынства Эўропы, добра пра гэта сьведчыць. Шатландцы і аўстрыйцы ніколі ў пасьляваенныя часы не належалі да грандаў эўрапейскага футболу. Латышы, няхай сабе і маюць больш за наш досьвед у адборачных баталіях і эўракубкавых турнірах, сёньня таксама наўрад ці мацней за зборную Беларусі. Яўным аўтсайдэрам выглядае каманда Эстоніі, якая ў апошнім адборачным турніры да чэмпіянату Эўропы ня здолела набраць ніводнага ачка.

Даволі ўдалай для Беларусі выглядае і геаграфія будучых гульняў: тры прыбалтыйскія краіны, адносна недалёкая Аўстрыя, ды і да Шатландыі дабрацца лягчэй і зручней, чым, скажам, да Мальты.

Такім чынам, ёсьць усе падставы чакаць ад нашай каманды гульні і вынікаў больш дастойных, чым у адборачным турніры першынства кантынента.

В.М.

СПОРТ АДНЫМ РАДКОМ

З 14 па 17 сьнежня ў спартыўнай зале ўніверсітэту па вуліцы Захарава,32 пройдзе тур чэмпіянату краін па валейболу сярод жанчын. За 5-8 месцы ў турнірнай табліцы барацьбу павядуць каманды «НЁМАН» з Горадні, БЕЛБІЗНЭСБАНК» з Менску, «ГОМЕЛЬДРЭЎ» і «ВІЦЕБЧАНКА».

* * *

Сёньня ў Горадні пачынаецца адкрыты чэмпіянат вобласьці па вольнай барацьбе. Паядынкі атлетаў пройдуць у спартзале ўніверсітэту (Ажэшка,22)

* * *

Чэмпіёнам вобласьці па мініфутболу стала каманда школьнікаў з ДСЮШАР N6.

В.Р.

АДНО СПАДЗЕЎ НАМ ЗАСТАЕЦЦА

Мы ўжо звыкліся да розных прэзентацый, інаўгурацый, выставаў, якія час ад часу ладзяцца ў Горадні. З аднаго боку гэта добра - узбагачаецца культурнае жыцьцё, адбываецца абмен досьведам, ёсьць магчымасьць «культурна адпачыць». З другога боку - ледзь ня кожная мастацкая выстава не абыходзіцца без «дзяжурных асобаў» - «вядомых людзей ад культуры» (выраз з «Гродзенскай праўды»), якія заўсёды прамаўляюць тое самае. Сапраўды, палка мае два канцы.

Не выключэньне й адкрыцьцё «Каляднай выставы» і прэзентацыя магазіну галерэі «Мадэрн-Арт», што адбылася ў выставачнай зале Беларускага Саюзу Мастакоў на мінулым тыдні. Сярод прамоўцаў вылучылася бадай адна фрау Хэльга Вэт з Ростака, сказаўшы, што на Захадзе пра нашу краіну ў сувязі з апошнімі грамадзка-палітычнымі падзеямі склалася кепскае ўражаньне, і што толькі мастакі сваёй творчасьцю могуць абвергнуць падобныя стэрэатыпы.

Прадстаўленыя на перадсьвяточнай выставе працы аніяк не стварылі сьвяточны настрой. Здавалася, што гэтыя карціны сьпешна выцягнутыя з зацьвілага куфра, дзе праляжалі пятнаццаць-дваццаць гадоў. Вельмі шкада, але гарадзенскія мастакі прадставілі далёка ня лепшыя свае здабыткі. Мне падумалася: «А чым гэтыя палотны лепшыя за тыя, што вісяць на плоце ля ўнівермагу?» Нічым! Такімі непрадуманымі «прынагоднымі» выставамі мы ня толькі не разьвеем стэрэатыпы, але ўзгадуем новыя.

Усьцешыла іншае. Пасьля рамонту камяніц на вуліцы Савецкай галерэя «Мадэрн-Арт» займее больш утульнае памяшканьне, дзе, будзем спадзявацца, гледачоў парадуюць сапраўды цікавыя й неардынарныя выставы, дзе будзе і мадэрн, і арт. А пакуль толькі - крама ды голая назва.

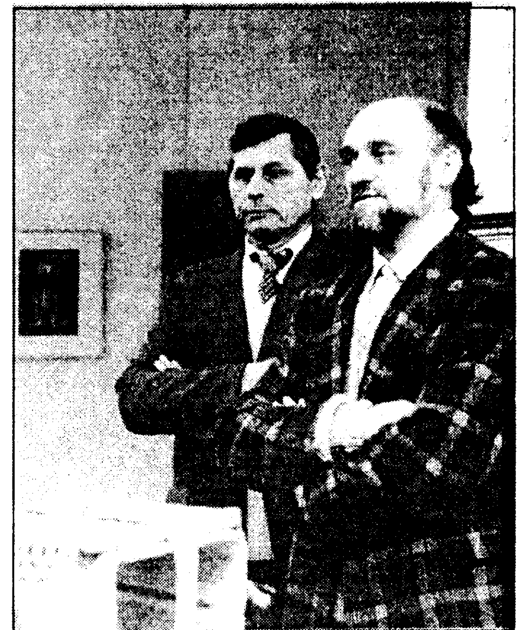

Сакрат ГАРАДЗЕНСКІ.

На здымку: Уладзімір Церабун адкрывае выставу.
Фота Я.ВАНЮКЕВІЧА.

"Я ЗАБЫВАЮСЯ ПРА БОЛЬ І СУМ..."

З 29 лістапада ў сярэдняй школе N 14 працуе выстава твораў незвычайнага чалавека. Незвычайнага сваім лёсам і сваім мастацтвам. У гэтым маглі пераканацца ўсе тыя, хто прыйшоў 12 сьнежня на сустрэчу з Вольгай Чарнікевіч. Усё жыцьцё змагаючыся з цяжкай хваробай (дзіцячы цэрэбральны параліч), дзяўчына не скарылася волі лёсу, не зачынілася ў чатырох сьценах. Больш таго, яна робіць тое, пра што многія з нас і задумваюцца рэдка - нясе людзям прыгажосьць. Кожная карціна Вольгі - гама пачуцьцяў, сапраўдная сімфонія колераў, якая пераносіць гледача ў зусім іншы сьвет, у якім пануюць дабро і прыгажосьць.

- Кожная праца для мяне - радасьць. Малюючы, я ніколі ня думаю пра кепскае, забываюся пра боль і сум, - гаворыць мастачка.

Нягледзячы на яе узрост, Вольгу Чарнікевіч ужо добра ведаюць. Яна - першая стыпендыятка Дзіцячага фонду Беларусі для асабліва адораных дзяцей, пра яе творчасьць зьнятыя два дакументальныя фільмы. Неаднаразова праводзілі выставы дзяўчынкі, некалькі яе карцін знаходзяцца за мяжой.

А пачалося ўсё тады, калі дзяўчынцы было 12 гадоў і яна прыйшла ў народную студыю выяўленчага мастацтва «Сугучнасьць» да Валянціны Волах, якая і дапамагла Вользе выпрацаваць сваё бачаньне мастацтва, раскрыць дзіўны талент. Вялікую дапамогу заўсёды аказвае і маці - Галіна Мікалаеўна.

Ну а гэтую выставу дапамаглі арганізаваць таксама фірма «Остпостэр»(генеральны дырэктар сп. Радзіловіч), Галіна Осіпава, Ігар Крапівін ды кіраўніцтва школы N 14, выпускніцай якой зьяўляецца Вольга. Дапамогу Вользе можа аказаць і кожны з вас. Тэлефануйце па тэлефонах 33-74-22, 39-90-88 ці ў рэдакцыю «ПАГОНІ».

В.РУДНІК.

На здымку: Вольга Чарнікевіч.
Фота Я.Ванюкевіча.

ВЫСТАВА РАБОТ РЭРЫХА Ў НАВАГРАДКУ

У канцы лістапада ў Наваградзкім доме-музеі Адама Міцкевіча адкрылася выстава рэпрадукцый работ мастака Мікалая Рэрыха. Ініцыяваў выставу Цэнтр Рэрыхаў у Менску. Спонсарамі выступілі Гарадзкі аддзел культуры і фірма «Меркам». У экспазіцыі - каля 50 рэпрадукцый карцін з Нью-Ёркскага музея Мікалая Рэрыха. Наведвальнікі могуць набыць кнігі літаратурна-філасофскай спадчыны сям'і Рэрыхаў, пабачыць слайды фільма пра жыцьцё і творчасьць Мікалая і Сьвятаслава Рэрыхаў.

Язэп ГАСЬЦІЛОВІЧ.

НЕПАД'ЁМНЫЯ САДКІ

Не пад сілу становіцца ўтрыманьне ведамасных дашкольных дзіцячых устаноў прадпрыемствам горада Ліды. Усё часьцей імкнуцца яны сьпіхнуць некалі такія жаданыя дзіцячыя садкі на баланс гарадзкога аддзела адукацыі. Днямі «пад крыло» гарана перайшлі яшчэ тры дзіцячыя ўстановы. Гэта дзіцячы садок у Паўднёвым гарадку і садкі N 12 і N 15 Будтрэста N 19. Між тым, бюджэт гарана такога папаўненьня зусім не чакаў і па ўсім відаць, што дзірка ў ім яшчэ пабольшае.

Вацлаў СЯРПІНСКІ.

БЕЛАРУСКАЯ МОВА Ў КАСЬЦЁЛЕ

Масавым становіцца ўжываньне беларускай мовы ў каталіцкіх касьцёлах Беларусі. На нашай мове вядзе сьвятую імшу ксёндз пробашч Менскага касьцёла Сьв. Сымона і Алены Уладзіслаў Завальнюк, ксёндз Нясьвіжскага касьцёла Генрык Акалатовіч, часткова ксяндзы Лідзкага Слабадзкога касьцёла і інш. Дайшло беларускае слова і да Ашмянскага касьцёла. Новы малады ксёндз, прысланы з Горадні, а ня з Польшчы, праводзіць заняткі з дзецьмі, чытае Евангельле на прыгожай і зразумелай беларускай мове. Што ж, з Богам да Беларушчыны.

Вацлаў СЯРПІНСКІ.

РОВАР ЯК СРОДАК УМАЦАВАНЬНЯ МІРУ

Больш за 371 тысячу кіламетраў праехаў грамадзянін Індыі Рам Чандра Бісвас, перш чым патрапіў у Гомель. Ужо 13 гадоў гэты чалавек калясіць на сваім ровары па 126 краінах сьвету і чатыром кантынентам, сустракаецца з простымі людзьмі і кіраўнікамі дзяржаў для ўмацаваньня міру на зямлі.

Спадар Рам Бісвас лічыць, што паміж людзьмі ў гэтым сьвеце захавалася яшчэ любоў адно да аднаго, і таму наша планета можа быць мірнай, дружнай. Спадар Рам Бісвас плануе завяршыць сваё падарожжа да 2000 года, праехаць яшчэ 76 краін, пасьля чаго ён расскажа сьвету аб сваім турнэ і сваіх уражаньнях.

СІМ

ПАГОНЯ

Рэдактар МІКОЛА МАРКЕВІЧ

Заснавальнік: культурна-асьветніцкі фонд "БАЦЬКАЎШЧЫНА"

Адрас рэдакцыі: 230023, г.Горадня, вул.Дамініканская, 1.

Тэлефоны: (0152) 45-29-96, 45-41-83

E-mail: dimos@pagonia.belpak.grodno.by

FREESPACE BBS 0152-453-714

Газета выдаецца па пятніцах 4 разы на месяц.

Пры перадруку спасылка абавязкова.

Індэкс 63124.

Гарадзенская абласная ўзбуйненая друкарня: 230003, г.Горадня, вул. Паліграфістаў, 4.

Заказ 5280

Наклад 10252 паасобнікаў.

Нумар падпісаны да друку у 16.00, 14.12.95